

Beleid Veiligheid – Gezondheid

Picasso KDV

Inhoudsopgave

1.0 Voorwoord

2.0 Missie en visie veiligheid en gezondheid

2.1 Missie

2.2 Visie

2.3 Doel

3.0 Grote risico's ten aanzien van veiligheid en gezondheid

3.1 Fysieke veiligheid

3.1.1 Vallen van hoogte

3.1.2 Verstikking

3.1.3 Vergiftiging

3.1.4 Verbranding

3.1.5 Verdrinking

3.1.6 Letsel door omvallende kast en gevaarlijke voorwerpen

3.2 Sociale veiligheid

3.2.1 Grensoverschrijdend gedrag

3.2.2 Kindermishandeling

3.2.3 Vermissing

3.3 Gezondheid

3.3.1 Besmetting ziektekiemen

3.3.2 Voedselvergiftiging

4.0 Omgaan met kleine risico's ten aanzien van veiligheid en gezondheid

5.0 Risico-inventarisatie

5.1 Preventieve maatregelen op het gebied van veiligheid

5.2 Preventieve maatregelen op het gebied van gezondheid

5.3 Protocollen en werkinstructies

6.0 Thema's uitgelicht

6.1 Grensoverschrijdend gedrag

6.2 Vierogenprincipe

6.3 Achterwachting

7.0 EHBO-regeling

8.0 Beleidscyclus

8.1 Plan van aanpak

8.2 Evaluatie

9.0 Communicatie en afstemming intern en extern

9.1 Intern

9.2 Extern

10.0 Ondersteuning en melding van klachten

10.1 Klachtenregeling

BIJLAGE 1 Huisregels kinderen

BIJLAGE 2 Gedragsregels Kinderopvang

BIJLAGE 3 Preventie maatregelen/huisregels op het gebied van veiligheid

BIJLAGE 4 Preventie maatregelen/huisregels op het gebied van gezondheid

BIJLAGE 5 Protocol Hygiëne

BIJLAGE 6 Protocol weggaan met de kinderen

BIJLAGE 7 Veilig slapen

1.0 Voorwoord

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van Second Home Kinderopvang Picasso. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locatie werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden. Zodat kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

Dit beleidsplan is gemaakt op locatieniveau. Alle informatie uit dit beleidsplan is dus geldend voor het KDV van 0 tot 4 jaar.

Dit beleidsplan is geldig vanaf 1 januari 2025 t/m 31 december 2025. Om tot dit beleidsplan te komen zijn aan de hand van diverse thema's gesprekken gevoerd met medewerkers. Centraal stond hierin of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Indien noodzakelijk zijn er maatregelen opgesteld voor verbetering.

Mariam Talhaoui is eindverantwoordelijk voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er tijdens elke teamvergadering een thema, of een onderdeel van een thema, over veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

Wij als kinderopvang voldoen aan de regels zoals die gesteld zijn in de Wet Kinderopvang en aanverwante regelgeving. Wij werken samen met de GGD en brandweer. Wij volgen nauwkeurig hun regelgeving op om te kunnen voldoen aan hun opgestelde kwaliteitseisen.

Het plan wordt op onze website beschikbaar gesteld voor medewerkers, ouders en andere belanghebbende.

Het hebben en uitvoeren van een verantwoord beleid op het gebied van veiligheid en gezondheid is dan ook heel belangrijk. Dit beleidsplan is bestemd voor iedereen die direct of indirect bij Second Home Kinderopvang betrokken is. Op deze manier hopen we een duidelijk beeld te schetsen van onze manier van werken. Het beleidsplan is dynamisch. Dit houdt in dat we het plan regelmatig evalueren en indien nodig aanscherpen of bijstellen. Het doel hiervan is de kwaliteit op het gebied van veiligheid en gezondheid te borgen en zo hoog mogelijk te houden.

2.0 Missie en Visie veiligheid en gezondheid

In dit hoofdstuk is beschreven wat de missie en visie is van Second Home Kinderopvang ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Wij vinden het belangrijk om onze visie op de ontwikkeling van het kind hierin te betrekken.

2.1 Missie

Second Home Kinderopvang biedt ouders professionele opvang voor kinderen van 0 - 13 jaar. Kinderen krijgen de mogelijkheid om zich vanuit een veilige basis zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen, aangepast aan de ontwikkelingsfasen, mogelijkheden en talenten van elk individueel kind.

Wij vangen kinderen op in een veilige en gezonde kinderopvang. Dit doen we door:

- - Kinderen af te schermen van grote risico's;
- - Kinderen te leren omgaan met kleinere risico's;
- - Kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling.

2.2 Visie

Second Home Kinderopvang levert een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van kinderen. Wij staan voor opvang met passie, waarbij de ontwikkelingskansen voor kinderen centraal staan

Het blijven uitdagen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarvan een belangrijk onderdeel. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis van dit alles. Ouders en kinderen kunnen rekenen op een veilig en samenhangend netwerk, dat kinderen begeleidt en stimuleert in hun ontwikkeling en ouders ondersteunt in hun opvoedtaak. Het is belangrijk dat het netwerk laagdrempelig is als bijzondere ondersteuning aan ouders en/of kinderen noodzakelijk is.

Second Home Kinderopvang hecht grote waarde aan openheid, respect, geborgenheid, veiligheid en een persoonlijke benadering. Zowel ten aanzien van de kinderen, de ouders, de medewerkers als andere betrokkenen.

2.3 Doel

Vanuit de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang dienen wij een beleid te creëren ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen.

De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

- Het bewustzijn van mogelijke risico's;
- Het voeren van een goed beleid op grote risico's;
- Het gesprek hierover aangaan met elkaar en met de externe betrokkenen.

Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Op korte termijn is het van belang dat het beleid Veiligheid en Gezondheid wordt geïmplementeerd op de locatie. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de

leidinggevende. Voor het uitvoeren van de implementatie zal tijdens de groepsoverleggen het beleid worden besproken en komt als vast onderdeel op de agenda.

3.0 Grote risico's ten aanzien van veiligheid en gezondheid

Second Home Kinderopvang streeft hoge kwaliteit kinderopvang na. Kinderen moeten zo goed mogelijk opgevangen worden en daarom vinden wij het belangrijk dat kinderen voornamelijk veilig opgevangen worden. De Wet Kinderopvang schrijft voor dat ieder kinderdagverblijf een uitgebreide risico-inventarisatie doet, hier een actieplan aan koppelt en dit plan jaarlijks evalueert. Kinderen ontwikkelen zich snel, zijn nieuwsgierig en willen de wereld om zich heen ontdekken. Daarbij zien ze geen gevaar, dit moeten ze leren. Omdat het voor de pedagogisch medewerkers onmogelijk is om elke minuut van de dag alle kinderen in de gaten te houden, is een veilige omgeving van groot belang. Hierbij is er een spanningsveld tussen veiligheid en pedagogische aspecten. Niet alle veiligheidsrisico's moeten worden afgedekt, wel moet de kans op ernstig letsel voorkomen worden. De toezichthouder (GGD inspecteur) controleert de veiligheid van de kinderopvang aan de hand van het veiligheidsplan van Second Home Kinderopvang en steekproefsgewijze controles. Ieder jaar wordt een risico-inventarisatie van het gebouw gemaakt door management en pedagogisch medewerkers waarbij vooral door de ogen en vanuit het gedrag van kinderen gekeken wordt. De inventarisatie is gebaseerd op twee vragen: Welke ongevallen zouden met de kinderen kunnen gebeuren? Hoe groot is daarbij de kans op ernstig letsel voor een kind? De combinatie Kans en Ernst is een maat voor de urgentie.

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locatie kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën; fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we maximaal 5 belangrijke risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken.

3.1 Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

3.1.1 Vallen van hoogte

Genomen maatregelen zijn:

In de verschillende ruimtes van het kinderdagverblijf wordt er rekening gehouden met het voorkomen dat de kinderen kunnen vallen van een hoogte, zoals de slaapruiimte, aankleedtafel, de groepsruimte en de tuin.

Een kind kan altijd ergens op klimmen en daarvan af vallen het zij van een tafel of een glijbaan. Soms zijn kinderen zo snel dat je er niet op tijd bij kunt zijn. Kinderen zullen altijd blijven experimenteren met het klimmen op dingen die niet mogen. In veel gevallen weten de kinderen wat wel en niet mag en dat wordt ook altijd benadrukt. We proberen kinderen d.m.v. herhaling te leren waar ze wel en niet op mogen klimmen. Het kan bv voorkomen dat een kind netjes via het trapje de glijbaan op klimt, iets wat hij immers al vaker gedaan heeft. Ondanks dat er een

leidster vlak in de buurt is valt hij er toch af en breekt misschien zijn arm. Dit is uiteraard heel vervelend voor het kind maar dit zijn wel risico's die wij aanvaarden. Leren van je eigen fouten en met vallen en opstaan onder leiding van een deskundigen de buurt kan ook vervelende gevolgen hebben ook al proberen we die veel mogelijk te voorkomen zonder het kind te remmen in zijn ontdekkingstocht.

* Er staat altijd een leidster bij de speeltoestellen buiten, Kinderen wordt geleerd zorgvuldig en rustig buiten te spelen. Bv klimmen op de glijbaan mag niet.

* Er is buiten bij de speeltoestellen gezorgd voor een zachte ondergrond door middel van valdemping.

*Dagelijks herhalen van de huisregels. Bij de trap aangeven, rustig lopen.

In de verschillende ruimtes van het kinderdagverblijf wordt er rekening gehouden met het voorkomen dat de kinderen kunnen vallen van een hoogte, zoals de slaapruijnte, verschoonruimte en de groepsruimtes.

Slaapruijnte

Wij hebben in de groepen goedgekeurde stapelbedjes voor de kinderen. De bevestigingspunten voor de bedbodems, de spijlen en de dakjes worden regelmatig gecontroleerd, zodat de kinderen die in het bovenste bedje niet naar beneden kunnen vallen. Daarnaast wordt het hek altijd eerst goed gesloten, voordat de pedagogisch medewerker de ruimte verlaat.

Verschoonruimte

De verschoonruimtes zijn voorzien van verstelbare commodes. Bij de commode in de peutergroep is een trap aanwezig. Kinderen mogen gebruik maken van deze trap in bijzijn van een medewerker. Na gebruik wordt de trap weer onder de commode geschoven, zodat de kinderen er niet ongezien op kunnen klimmen. Tijdens het verschonen op de commode is er altijd een medewerker bij het kind aanwezig. De benodigdheden die nodig zijn om het kind te verschonen staan allemaal op of in de commode. Mocht er iets ontbreken tijdens het verschonen dan moet de medewerker hulp van een collega vragen. Voor het verstellen van de commode wordt er altijd eerst goed gekeken of er geen kind in de buurt is die vast kan komen te zitten.

Groepsruimten

Er mogen geen opstapjes in de buurt van een raam staan. Dit om te voorkomen dat kinderen uit het raam klimmen. In de box in de babygroep mogen geen voorwerpen staan die als opstapje fungeren. Kinderen mogen niet zelf in hun kinderstoel klimmen. De hoogte van de kinderstoelen is zo dat de kinderen zich niet af kunnen zetten tegen de tafel. Beweeglijke kinderen worden naast de pedagogisch medewerker gezet. Daarnaast worden alle kinderen vastgezet met een riempje.

Tuinen

In de buitenruimtes worden er door de pedagogisch medewerkers goed opgelet dat de kinderen niet in het hek klimmen. In de peuter/BSO tuin wordt er opgelet dat de leidsters gespreid staan in de tuin. Bij de speelheuvel zorgen we en helpen we de kinderen herinneren dat ze voorzichtig moeten lopen en niet moeten rennen. Ook stemmen we af waar de kinderen buiten spelen. Aan de ene kant speelt dan de

BSO en de andere kant de peuters. Mocht het te druk worden, dan schakelen we gelijk. Of de BSO gaat ergens anders buiten spelen of de peuters gaat in de babytuin spelen. Dit stemmen wij goed op elkaar af. In de babytuin kunnen de dreumesen met de peuters samen spelen.

Buitenspelen

Bij het kinderdagverblijf hebben we 2 tuinen. 1 tuin voor de peuters en de BSO en andere tuin speciaal ingericht voor de babygroep. Beide tuinen zijn zowel aan de achterkant als aan de voorkant van het gebouw gelegen als aan de voorkant en ze zijn te bereiken zonder oversteek. Ze zijn afgeschermd met een, volgens de normen, goedgekeurd hek van minimaal 1.20 cm. Hierbij is rekening gehouden met de afstand tussen de spijlen. Deze moeten namelijk dicht op elkaar staan, 10 cm, zodat een kinderhoofd niet vast kan komen te zitten of dat er ongemerkt een kind de tuin uit kan gaan. Verder is het hek voorzien van een slot dat niet door kinderen geopend kan worden.

Voor het naar buiten gaan met de kinderen wordt het hek door een pedagogisch medewerker gecontroleerd of het goed in het slot zit. In de tuin geldt de regel dat de pedagogisch medewerkers zich te allen tijden verspreid opstellen, zodat er een optimaal overzicht is.

In de zomer worden er zwembadjes in de tuin gezet, zodat de kinderen lekker kunnen afkoelen tijdens het buitenspelen. De pedagogisch medewerkers houden ook hierbij de kinderen extra goed in de gaten.

Mocht er een pedagogisch medewerker even naar binnen moeten, om bijvoorbeeld een kind te verschonen, dan dient deze dit altijd te melden bij een collega.

De genomen maatregelen zijn:

- Niet weglopen bij baby's die in de box liggen als het deurtje niet dicht is. De hoge box wordt alleen gebruikt voor kinderen die nog niet kunnen lopen. Haal speelgoed dat als opstapmogelijkheid kan dienen uit de box;
- Er wordt goed gelet op de combinatie kind-kinderstoel, waarbij gekeken wordt in hoeverre het kind zelfstandig kan zitten (gebruik wel/geen stoelverkleiner/ beugel/ tuigje) en in hoeverre het kind rustig kan zitten (wel/ niet naast de pedagogisch medewerker plaatsen). Zorg dat het kind met een been aan weerskanten van de kruisband in de stoel zit;
- Niet weglopen bij baby's in hoogslapers als het deurtje niet dicht is;
- Begeleid kinderen op het trapje van de aankleedtafel. Gebruik dit trapje zodra een kind zelf kan klimmen. Na gebruik van het trapje van de aankleedtafel deze gelijk inschuiven. Kinderen mogen niet zelf het trapje van de aankleedtafel bedienen (gevaar voor vingers en tenen!);
- Niet weglopen bij kinderen die op de aankleedtafel liggen;
- Verschoonspullen worden binnen handbereik op de aankleedtafel gelegd, om te voorkomen dat de pedagogisch medewerker het kind onbeschermd op de aankleedtafel achterlaat;
- Speelmateriaal zoals fietsjes e.d. worden gebruikt op het bestrate gedeelte van het buitenterrein. De pedagogisch medewerkers letten er op dat er niet gefietst wordt onder of in de buurt van de speeltoestellen (i.v.m. vallen op fietsje).
- Als er los speelgoed onder de speeltoestellen ligt, wordt dit zo snel mogelijk opgeruimd;
- Er wordt goed opgelet bij de speelheuvel in de tuin.

Handelswijze indien deze risico's zich verwezenlijken:

Hangen over reling:

- De pm-ers zullen met een scherp oog blijven kijken wat aanvaardbaar is en wat riskant is. Dit is uiteraard afhankelijk van leeftijd en kennis/ervaring van het kind zelf.
- Pm-ers hebben een observerende rol. Indien nodig bespreken zij met de kinderen de risico's. Vallen van grote hoogte:
- Pm-er gaat naar kind en belt voor een EHBO-er/BHV-er en andere collega om eventuele kinderen op te vangen.
EHBO-er/BHV-er bekijkt de verwondingen afhankelijk van de ernst wordt 112 ingeschakeld.
- Pm-er brengt ouders op de hoogte.

3.1.2. VALLEN VAN GROTE HOOGTE TIJDENS BUITENSPELEN.

Het protocol buiten spelen is ontwikkeld, hierin staat vermeld wat onze werkwijze hierin is. Deze risico's aanvaard onze KDV tot op zekere hoogte en zijn niet te vermijden. Waar de pm-ers denken extra ondersteuning te kunnen geven zal dat zo veel mogelijk gebeuren. Te denken valt dan bv aan het klimmen op een glijbaan, hier zal dan een pm-er bij gaan staan ter controle en zo nodig hulp.

Genomen acties en/of maatregelen:

- Kinderen die buiten spelen mogen niet over het hek klimmen. Kinderen die zich niet aan de afspraak houden worden rustig op de gevaren van het vallen gewezen.
- Pm-ers zijn alert op het speelgedrag van kinderen. Benoemen de risico's van het spel.

Handelswijze indien deze risico's zich verwezenlijken:

- Pm-er gaat naar kind en belt voor een EHBO-er/BHV-er en andere collega om eventuele kinderen op te vangen.
- EHBO-er/BHV-er bekijkt de verwondingen afhankelijk van de ernst wordt 112 ingeschakeld.
- Pm-er brengt ouders op de hoogte.

3.1.3 Verstikking

Genomen maatregelen zijn:

Verstikking bij een (jong) kind is een groot risico. Het kan zijn dat een kind verstikking heeft door voedsel maar het kan ook zijn dat een kind verstikking heeft door speelgoed of iets anders dat op de vloer ligt.

- Laat de kinderen rustig zitten tijdens het eten, om verslikken te voorkomen.
- Bij traktaties wordt geen gevaarlijk snoepgoed (wat verstikkingsgevaar kan opleveren) uitgedeeld aan de kinderen.
- Spenen worden regelmatig gecontroleerd op scheurtjes. Aan ouders wordt gevraagd de speen regelmatig te vervangen.
- Er wordt speelgoed gebruikt dat aansluit bij de ontwikkeling van de kinderen. Dit betekent o.a. dat er geen speelgoed dat verstikkingsgevaar op kan leveren wordt gebruikt bij de baby's. Kinderen jonger dan 3 jaar laten wij

alleen onder toezicht spelen met speelgoed kleiner dan 3,5 cm. Zorg dat kleine kinderen gescheiden van de grotere kinderen spelen.

De groten kunnen bijvoorbeeld aan de tafel spelen, zodat de kleintjes er niet bij kunnen. Als er speelgoed is waar de kleintjes echt niet aan mogen komen, laat de oudere kinderen er dan mee spelen als de kleintjes naar bed zijn. Als grote en kleine kinderen samen spelen, gebeurt dit met het speelgoed voor de jongere kinderen.

- De pedagogisch medewerkers controleren zelf regelmatig het speelgoed. Speelgoed dat niet veilig is (stuk, beschadigd, afbladderende verf, losse stiksels of touwtjes bij stoffen speelgoed) wordt gerepareerd of weggegooid. Bij aanschaf van nieuw speelgoed wordt goed gekeken of speelgoed veilig is.
- Laat baby's op hun rug slapen (tenzij ouders schriftelijke toestemming hebben gegeven voor buikslapen).
- Gebruik bij kinderen jonger dan 2 jaar een goed passende slaapzak.
- Er worden geen kussentjes gebruikt in de bedjes, **alleen een hydrofiel onderlegger**.
- De slaapkamertjes worden niet als opslagruimte gebruikt: er worden geen losse materialen neergezet, maar deze worden in kasten opgeborgen. Op deze manier is de kans op vallen of verstikking kleiner.
- Voordat de kinderen buiten gaan spelen, controleert de pedagogisch medewerker of er geen zwerfvuil op het terrein (of in de zandbak) ligt. De pedagogisch medewerker controleert ook of er geen kleine voorwerpen op het terrein liggen.

Handelswijze indien deze risico's zich verwezenlijken:

- In het geval van verstikking door voedsel en of andere materialen zijn de pm-ers opgeleid om te handelen mocht een kind niet meer ademen door verstikking. Allen hebben ze een BHV of Kinder-EHBO diploma.
- Pm-er brengt ouder op de hoogte.

3.1.4 Vergiftiging

De genomen maatregelen zijn:

Het geval van vergiftiging is nooit uitgesloten ondanks we wel werken volgens regels en protocollen maar we blijven uiteindelijk mensen die ook fouten of vergissingen maken. Daarbij zijn we ook afhankelijk van ouders die ons pand betreden. Een vergiftiging kunnen ze overal oplopen. Als iemand een tas laat slingeren (met bv medicatie of sigaretten) en een kind ziet dat, dan zijn soms de gevolgen niet te overzien.

Medicijnen worden bewaard buiten bereik van kinderen in de medicijnenkastjes die op slot kunnen (indien nodig in de koelkast).

Schoonmaakmiddelen, andere giftige stoffen en plastic zakken worden buiten bereik van kinderen bewaard (in een hoge (>1.35m) afsluitbare kast of in een kastje met beveiliging). De kast wordt na gebruik altijd afgesloten.

Echte schoonmaakwerkzaamheden worden gedaan wanneer de kinderen niet aanwezig zijn op de groep.

In geval van vergiftiging wordt echter altijd 112 gebeld met de vraag om advies. Voordat de kinderen buiten gaan spelen, controleert de pedagogisch medewerker of er geen zwerfvuil op het terrein (of in de zandbak) ligt. De pedagogisch medewerker controleert ook of er geen kleine voorwerpen op het terrein liggen. Er zijn geen giftige of stekelige planten of begroeiing rondom of op het speelterrein.

Genomen acties en/of maatregelen:

- In het hygiëne veiligheid en gezondheid protocol staat vermeld dat alle schoonmaakmiddelen hoog opgeborgen worden (het voorraadhok in de keuken) buiten bereik van kinderen.
- Buiten zijn er geen giftige planten, voor het buiten spelen wordt de buitenplaats gecontroleerd op zwerfvuil en andere rommel. Dit staat beschreven protocol buiten spelen.
- Samen met medewerkers is afgesproken dat zij hun tassen bij zich houden en veilig opbergen buiten het bereik van kinderen. Hiervoor gebruikt men de voorraadhokken op de desbetreffende afdeling.
- Alertheid van het personeel. Zij dienen ouders en of anderen die ons pand betreden te wijzen op de gevaren van middelen die schadelijk zijn voor de gezondheid van kinderen.

Handelswijze indien deze risico's zich verwezenlijken:

- In het geval van vergiftiging door voedsel en of andere materialen zijn de pm-ers opgeleid om te handelen mocht een kind zichzelf vergiften. Allen hebben ze een BHV of Kinder-EHBO diploma.
- Pm-er brengt ouder op te hoogte.
* Medicijnen voor kinderen zitten in een afsloten medicijnenkast op een hoogte waar de kinderen niet bij kunnen.

3.1.5 Verbranding

Verbranding kan gebeuren door verschillende oorzaken. Ten eerste verbranding door de zon. Ook kan een kind zich verbranden door hete dranken of heet water over zich heen te krijgen. Binnen Second Home Kinderopvang zijn er zowel binnen als buiten grote gevaren te ontdekken.

De genomen maatregelen zijn:

- In de groepsruimte hebben wij radiatoren op de groep. Om de radiatoren hebben wij een omheining gemaakt, zodat de kinderen zich niet kunnen branden aan radiatoren. De temperatuur mag niet lager dan 17°C en niet hoger dan 27°C zijn.
- In ons kinderdagverblijf is er een algemeen rookverbod. Aanstekers of lucifers worden buiten het bereik van de kinderen bewaard, op de bovenverdieping. Wij maken geen gebruik van kaarsen, brandgel, wierook etc.
- Naast de maatregelen voor het voorkomen van verbranding binnen, zijn er ook maatregelen voor verbranding buiten door middel van de zon. De maatregelen hiervoor zijn: De kinderen worden tussen 12.00 uur en 15.00 uur zoveel mogelijk uit de zon gehouden en bij een extreem felle zon blijven de kinderen ook tussen 14.00 en 15.00 binnen. Kinderen die jonger zijn dan 6

maanden mogen helemaal niet in de zon zitten. Op de zonnige dagen wordt er zoveel mogelijk in de schaduw gespeeld en worden er zoveel mogelijk schaduwplekken gecreëerd door middel van zonnescherm en/of schaduwdoeken. Naast het creëren van de schaduwplekken is het ook belangrijk dat de kinderen kleding dragen dat bescherming biedt tegen de zon, bijvoorbeeld petjes en hoedjes. Ouders worden verzocht om zonnehoedjes mee te geven.

- De kinderen worden een half uur voordat ze gaan buitenspelen ingesmeerd met zonnebrandcrème met een beschermingsfactor van 50. Dit wordt zowel 's morgens als 's middags gedaan. Ook als de kinderen in de schaduw spelen moeten zij worden ingesmeerd. De gevoelige zones, zoals neus, oren, nek en voeten worden extra ingesmeerd. Waar nodig worden de kinderen vaker ingesmeerd.
- Kopjes met hete dranken worden buiten bereik van de kinderen geplaatst. Er worden geen kinderen op schoot genomen wanneer koffie of thee wordt gedronken;
- De heet waterkraan in het toilet van de kinderen is buiten werking. Zorg dat er geen opstapmogelijkheden voor kinderen bij de heet waterkraan staan in de keuken;
- Om verbranding van de zon te voorkomen wordt er een hitteprotocol gehanteerd;

Handelswijze indien deze risico's zich verwezenlijken:

- In het geval van verbranding zijn de pm-ers opgeleid om te handelen mocht een kind zich verbranden. De meeste hebben ze een BHV of Kinder-EHBO diploma.
- Pm-er brengt ouder op de hoogte.
- Er wordt op de kinderopvang nooit gebruik gemaakt van echt vuur. Er is een rookverbod voor pedagogische medewerkers.
- Met verjaardagsfeestjes worden er geen kaarsjes uitgeblazen. We werken hooguit met kaars verlichting op batterijen.
- Leidsters die thee willen drinken zetten deze niet op tafel in nabijheid van de kinderen. Er wordt nooit thee gedronken met een kind op schoot.
- De wastafel in het kindertoilet waar kinderen hun handen wassen geeft uitsluitend koud water af.

3.1.6 Verdrinking

Kleine kinderen kunnen al in een laagje van 10 centimeter water verdrinken, zonder dat je het merkt. Daarom wordt er op het kinderdagverblijf gelet om dit risico te voorkomen.

Genomen maatregelen zijn:

- Zij zijn afgeschermd met een, volgens de normen, goedgekeurd hek van minimaal 1.20 cm. Hierbij is rekening gehouden met de afstand tussen de spijlen. Deze moeten namelijk dicht op elkaar staan, 10 cm, zodat een kinderhoofd niet vast kan komen te zitten of dat er ongemerkt een kind de tuin uit kan gaan. Verder is het hek voorzien van een slot dat niet door kinderen geopend kan worden.
- Voor het naar buiten gaan met de kinderen wordt het hek door een pedagogisch medewerker gecontroleerd of het goed in het slot zit. In de tuin geldt de regel dat de pedagogisch medewerkers zich te allen tijde verspreid opstellen, zodat er een optimaal overzicht is.
- In de zomer worden er zwembadjes in de tuin gezet, zodat de kinderen lekker kunnen afkoelen tijdens het buitenspelen. De pedagogisch medewerkers houden ook hierbij de kinderen extra goed in de gaten.
- Mocht er een pedagogisch medewerker even naar binnen moeten, om bijvoorbeeld een kind te verschonen, dan dient deze dit altijd te melden bij een collega.

Uitstapjes

Vooral bij het maken van uitstapjes is dit een risico, omdat er in een omgeving verschillende sloten, vijvers e.d. kunnen zijn. Daarom wordt er altijd voor gezorgd dat er voldoende pedagogisch medewerkers meegaan en dat er voldoende zicht is op het aantal kinderen dat mee is.

Genomen maatregelen zijn:

- Bij een wandeling in de wijk met 14 lopende peuters gaan er minimaal twee pedagogisch medewerkers. Als er ook baby's mee gaan tijdens een wandeling in de wijk, moeten er ook minimaal twee pedagogisch medewerkers mee.
- Bij wandelingen buiten de wijk gaan er ook minimaal twee pedagogisch medewerkers mee en dan mogen er 8 lopende peuters mee. Daarnaast moeten de pedagogisch medewerkers de sleutelring, de EHBO-tas en een mobiele telefoon meenemen, zodat zij te allen tijde bereikbaar zijn en e.v.t. hulpdiensten kunnen bellen.

Handelswijze indien deze risico's zich verwezenlijken:

- Kind wordt uit het water gehaald.
- De pm-er schakelt collega's en BHV/EHBO in. Pm-ers zijn opgeleid tot het handelen bij verdrinking.
- Ouders en management worden op de hoogte gebracht.
- Indien nodig wordt 112 gebeld.

3.1.7 Letsel door omvallende kast en gevaarlijke voorwerpen

De genomen maatregelen zijn:

- Alle kasten zijn verankerd met schroeven aan de muur en worden nooit in een smalle looproute geplaatst;
- In bepaalde ruimtes (keuken, kantoor, berging) mogen kinderen niet alleen komen.
- Gevaarlijke voorwerpen, zoals messen, scharen, lucifers of aanstekers en gereedschap worden buiten het bereik van kinderen (hoog of in een afgesloten kast) opgeborgen;
- Gevaarlijke kantoorartikelen zoals een papiersnijder en stanleymes worden buiten bereik van de kinderen bewaard. Deze artikelen worden ook alleen gebruikt door de pedagogisch medewerkers;

3.2 Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

3.2.1 Grensoverschrijdend gedrag

De genomen maatregelen zijn:

- De genomen maatregelen staan beschreven in hoofdstuk 6.1;

3.2.2 Kindermishandeling

- Wij streven naar een zo open mogelijk professioneel werkklimaat waarin de drempel laag is voor personeel om elkaar aan te spreken op bepaalde gedragingen.
- Wij zorgen dat pedagogisch medewerkers, stagiaires en vrijwilligers nog niet aan het werk gaan voordat er een goedgekeurde VOG binnen is.
- Wij hebben een inrichting met veel ramen (ook naar buiten) voor een goede transparantie.
- Wij zorgen voor veiligheid doordat ouders en verzorgers onaangekondigd binnen kunnen komen door een persoonlijke toegangscode. Onbekende mensen moeten eerst aanbellen. Zij kunnen niet zomaar binnen lopen.
- Wij zorgen voor veiligheid doordat andere personen dan ouders (of vaste opa of oma bv.) zich altijd moeten legitimeren bij het ophalen. Er moet van tevoren dus worden doorgegeven of iemand anders het kind komt halen en wie dit is. Is dit niet het geval dan worden de ouders gebeld voor bevestiging voor een kind wordt meegegeven.

De genomen maatregelen zijn:

- De medewerkers zijn op de hoogte van de Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk Geweld en wordt in de praktijk toegepast;
- De pedagogisch medewerkers hebben de training van de meldcode gevolgd;
- De leidinggevenden hebben de training voor aandachtsfunctionaris gevolgd;
- Er wordt op de groepen gebruik gemaakt van een registratieformulier. Het formulier dient ervoor om de zorgen over een kind te registreren. Hierdoor krijg je als pedagogisch medewerker inzichtelijk over welke bijzonderheden/opvallendheden het gaat. Hoe vaak en wanneer dit voorkomt en of je dit wel/niet met de ouders bespreekt en zo ja hoe zij hierop reageren;

3.2.3 Vermissing

Ondanks de voorzorgen en onze alertheid, kunnen kinderen aan de aandacht ontsnappen, wegkruipen of weglopen. Ieder kind dat kwijt is, wekt grote ongerustheid op en er kan gemakkelijk paniek uitbreken. Daarom is er een protocol opgesteld, zodat we doelgericht kunnen handelen en het overzicht kunnen behouden. In het protocol is preventief beleid omschreven om het risico op vermissing zo klein mogelijk te maken. Mocht een kind toch vermist raken, dan zijn er voor de verschillende scenario's stappen omschreven om overzichtelijk te kunnen handelen. De pedagogisch medewerkers dienen op de hoogte te zijn van het protocol Vermissing. Deze is in te lezen in de protocollenmap op de groep en wordt besproken tijdens teamoverleggen.

De genomen maatregelen binnen de locatie zijn:

-De pedagogische medewerkers weten hoeveel kinderen er op de groep zijn. Wanneer een kind is gebracht of gehaald, moet je het nieuwe aantal kinderen weten. Doe dit o.a. door het bijhouden van de ouderportaal.

*De kans dat een kind wegloopt of door een onbekende wordt meegenomen is het grootst tijdens de haal- en brengtijden.

-Pedagogisch medewerkers letten op dat de entree deur en het hek bij buitenspelen altijd goed dicht zijn. Let op openstaande deuren, zowel de groepsdeur als de entree deur. Wanneer een ouder de deur laat openstaan, wijs de ouder daar op. Wanneer een kind zelf de deur kan open doen en dit doet zonder toestemming van de groepsleiding, zorg dan voor maatregelen zoals het omhoog zetten van de deurkruk. Check of de entree deur dicht is, wanneer de groepsruimte wordt verlaten samen met de kinderen.

-Pedagogische medewerkers zorgen dat een invalkracht goed geïnstrueerd is en vindt er een goede overdracht plaats.

-Het bespreken van de regels rondom naar de wc gaan op de gang, wordt geregeld besproken en op toegezien. Kinderen mogen nooit alleen naar de hal/wc zonder toestemming van de pedagogische medewerker.

De genomen maatregelen buiten de locatie zijn:

* Bij een wandeling moeten de kinderen twee aan twee aan de hand lopen.

* De kinderen worden in de speeltuin regelmatig geteld.

* Bij uitjes voor extra begeleiding zorgen. En worden de kinderen in groepjes verdeeld met een vaste begeleider. (de begeleider is ten allen tijden aanwezig bij het groepje en anders komt een plaatsvervanger tijdens pauze bijvoorbeeld)

* Minstens een leidster draagt een mobiele telefoon bij zich.

* Kinderen dragen allemaal een T-shirt of hesje met het second home telefoonnummer erop.

Bij uitjes is er minstens altijd één locatie manager aanwezig.

* Kinderen kunnen niet zelf uit het pand. Voordeur wordt met een knop bediend die hoog is en de achterdeur (nooduitgang) zijn duidelijke afspraken met de kinderen over gemaakt. Deze worden ook regelmatig herhaald bij de kinderen.

Handelingswijze indien deze risico's zich verwezenlijken:

- Meld bij je naaste collega van de groep dat je een kind mist. Draag de zorg van de andere kinderen over aan je collega, zodat je je kunt richten op het vermiste kind.
- Blijf kalm, denk helder na.
- Bekijk eerst goed alle lokalen, gangen en slaapkamers van de opvang. Roep ondertussen het kind. Kijk ook op plaatsen waar kinderen zich kunnen verbergen. Het komt nogal eens voor Het kan voorkomen dat een kind zich verstopt en dan in slaap valt.
- Schakel meerdere collega's in om te helpen zoeken. Ook eventueel ouders die op dat moment aanwezig zijn.
- Een andere collega die niet aan het zoeken is brengt de leidinggevende van de kinderopvang op de hoogte. Deze neemt contact op met de ouders en de directie indien het kind niet binnen 30 minuten wordt gevonden.
- Als het kind niet in het gebouw te vinden is, ga dan buiten zoeken. Neem als het kan een foto van het kind mee. Neem een telefoon mee, zodat je bereikbaar bent, mocht een collega het kind vinden.
- Zoek buiten eerst op de plekken waar het kind gevaar zou kunnen oplopen (water, putten, verkeerswegen, parkeerplaatsen etc.).
- Vraag aan voorbijgangers of zij een kind hebben gezien.

- Als je alleen op de locatie bent, schakel dan direct de achterwacht in. Vraag de achterwacht om de leidinggevende of directie op de hoogte te stellen.
- Als je met meerdere collega's op locatie bent: Schakel na 10 minuten zoeken meerdere collega's in om te helpen zoeken. Alle collega's hebben hun mobiel mee en aan. Na 10 minuten is iedereen weer op de vestiging.
- Een andere collega brengt de leidinggevende of directie op de hoogte. Deze neemt contact op met de ouders en de directie.

NB: Tijdens een uitje spreek je af welke medewerkers bij de kinderen blijven en welke gaan zoeken. Ook hier spreek je af om elkaar na 10 minuten zoeken weer te treffen. Laat ook een medewerker de organisatie van het pretpark, dierentuin of waar je ook bent inlichten. Deze kunnen het kind dan ook omroepen of iets dergelijks.

- Na deze 20 minuten zoeken, bel je de politie.
- Noteer de naam van de politiefunctionaris die je aan de telefoon gesproken hebt en de naam van de politiefunctionaris die als je contactpersoon is aangewezen.
- De politie zal de zoektocht over gaan nemen.

In het kinderdagverblijf en tijdens de dagopvang zorgen wij ervoor dat de kinderen altijd in de gaten gehouden worden en dat er altijd voldoende pedagogisch

medewerkers aanwezig zijn om de kinderen in de gaten te houden. De deur en het hek van het kinderdagverblijf kunnen niet geopend worden door kinderen en worden altijd gecontroleerd of zij goed dicht zitten. Bijvoorbeeld voordat de kinderen gaan buitenspelen wordt het hek eerst gecontroleerd, voordat de kinderen naar buiten kunnen. Daarnaast is het hek voorzien van een volgens de normen goedgekeurd hek van 1.20 cm, waarbij er rekening is gehouden met de afstand tussen de spijlen, zodat er geen kinderen ongemerkt de tuin uit kunnen gaan.

De genomen maatregelen zijn:

- De deuren dienen altijd gesloten te zijn zodat kinderen niet ongemerkt naar buiten kunnen;
- Het hek van de buitenruimte dient altijd gesloten te worden zodat kinderen niet ongemerkt van het buitenterrein kunnen;
- Op de groepen is een traphekje geplaatst die niet door de kinderen kan worden open gemaakt zodat zij in het lokaal blijven;
- Kinderen lopen buiten altijd mee aan een loopkoord
- Iedere dag wordt de presentielijst ingevuld en bijgehouden in ons ouderportaal.

3.2.4 Gezondheid

Ten aanzien van de gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Gastro enteritis (Ontsteking maag en darmen: buikgriep)

Voedselinfectie of voedselvergiftiging

Infectie via water (legionella)

Huidinfectie (bijvoorbeeld krentenbaard)

Luchtweginfectie (bijvoorbeeld RS-virus)

Maatregelen omtrent de hygiëne covid19

We volgen de richtlijnen van het RIVM als het gaat om de hygiëne en hanteren wij zelf hygiëne richtlijnen op de locaties om besmetting tegen te gaan. Deze luiden als volgt:

- Was je handen regelmatig;
- Hoest en nies in de binnenkant van je elleboog;
- Gebruik papieren zakdoekje;
- Geen handen schudden;
- Deurklinken worden dagelijks schoongemaakt op de groep waar kinderen worden opgevangen;
- Groepen waar kinderen worden opgevangen worden na goed schoongemaakt (tafels, stoeltjes, etc).
- Er wordt kinderen geleerd wanneer en hoe ze hun handen moeten wassen. Bij de wc hangt een kinderinstructie met pictogrammen, hoe was ik handen.
- We proberen kinderen zo vroeg mogelijk een hoesttechniek aan te leren om ziektekiemen niet te veel te verspreiden.
- In ons pedagogisch beleid staat hoe we omgaan met zieke kinderen en wanneer ze wel of niet gebracht kunnen worden.
- Besmettelijke Infectieziekten worden zo nodig gemeld bij GGD. Ouders worden middels een brief op de deuren geïnformeerd en/of via de nieuwsbrief.

- Er wordt bijgehouden hoeveel kinderen er niet ingeënt zijn per groep. Momenteel zijn dit over heel Second Home Kinderopvang 0 kinderen. Vervolgens wordt er jaarlijks bekeken of dit percentage is gestegen en of het een risico gaat vormen voor alle kinderen.

Mocht het percentage sterk stijgen dan nemen we contact op met de GGD voor advies en verder beleid hierin.

- Er wordt vooraf van elk kind dat medicatie toegediend krijgt een machtigingsformulier getekend door de ouder/verzorger. Hierop staat de handelswijze, handtekening ouders en kan een afftekenlijst bijgehouden worden indien herhaling nodig is.

Via oppervlakken (speelgoed):
Goede schoonmaak.

Zieke kinderen op het kinderdagverblijf

Zieke kinderen kunnen het kinderdagverblijf niet bezoeken. Dan is er natuurlijk vanzelf de vraag: wanneer is een kind ziek? Hieronder wordt uitgelegd hoe er met zieke kinderen wordt omgegaan en wat de richtlijnen bij het toedienen van medicijnen zijn.

Wanneer is een kind ziek?

Wij letten op de volgende punten bij de gezondheid van de kinderen:

- Speelt en gedraagt het kind zich als gewoonlijk?
- Praat het kind zoals normaal?
- Reageert het kind op wat u zegt en doet?
- Voelt het kind warm aan?
- Huilt het kind vaker of langer dan anders?
- Heeft het kind regelmatig een natte luier?
- Ziet de ontlasting van het kind er anders uit dan normaal?
- Wil het kind steeds liggen of slaapt het kind meer dan anders?
- Klaagt het kind over pijn?
-

Bij het bekijken of een kind op het kinderdagverblijf mag blijven of kan komen, wordt in eerste instantie uitgegaan van de lichaamstemperatuur, maar wordt ook gekeken naar het kind. In principe moeten kinderen bij temperatuur boven de 38,5 graden opgehaald worden!

Kinderen met een besmettelijke ziekte mogen in principe gewoon komen, mits behandeling met medicatie is gestart. Het kinderdagverblijf houdt de richtlijnen van het RIVM aan.

Besmetting

Om besmetting binnen het kinderdagverblijf te voorkomen, worden de volgende maatregelen genomen:

1. Kinderen die tijdens het verblijf op het kinderdagverblijf ziek worden, moeten zo snel mogelijk door de ouders worden opgehaald.
2. Alle handelingen worden verricht volgens het protocol Hygiëne.

Wijze van handelen door de leidsters:

Indien een kind ziek wordt tijdens het verblijf bij Second Home worden door de pedagogisch medewerkers de ouders op de hoogte gebracht en verzocht om hun kind op te (laten) halen.

Indien er een besmettelijke ziekte onder de kinderen heerst, worden de ouders daarvan op de hoogte gebracht.

Onderstaande richtlijnen zijn aanleiding voor een leidster om de ouders te bellen:

- gedrag
- lichamelijke kenmerken
- andere signalen
- lichaamstemperatuur boven 38,5 graden
- wens van de ouders wanneer ze over de situatie van hun kind geïnformeerd willen worden.

Overdracht van ziektekiemen

Schoonmaken

- Schoonmaakschema aanwezig voor iedere groep in de desbetreffende ruimte.
- De was emmers worden minimaal 2 keer per dag geleegd, wasmachine gaat gelijk aan zodra deze vol is. Alles wordt op 60 °C gewassen.
- Afwas wordt in de keuken afgespoeld, ingeruimd en gewassen in de vaatwasser.
- Schoonmaakmiddelen worden gebruikt waarvoor ze zijn. Bijvoorbeeld: Glasreiniger voor het schoonmaken van ramen en spiegels, allesreiniger voor de tafels en vloeren.

Voorkomen Legionella

- Er zijn in het kinderdagverblijf geen kranen die niet dagelijks gebruikt worden en zijn afgesteld volgens de wettelijke normen.

Groepsruimten

- De groepsruimten, waar de kinderen verblijven/ spelen, mogen niet betreden worden met buitenschoenen. Daarnaast zijn er gesloten afvalbakken aanwezig, zodat de kinderen zo min mogelijk in aanraking kunnen komen met vuil.

Fopspenen en flessen

- De fopspenen van de kinderen bergen wij op in de koelkast in de spenenbak van de kinderen, hun namen zitten erop, zodat de fopspeen gescheiden is van de anderen. Wanneer er een fopspeen op de grond is gevallen, wordt deze eerst onder de kraan afgespoeld. De fopspenen worden dagelijks uitgekookt.
- De flessen worden dagelijks uitgekookt aan het einde van de dag. De flessen worden goed gedroogd op een schone droge doek en bewaard in de koelkast. Alle baby's hebben hun eigen gelabelde fles.

Flesvoeding en borstvoeding

- Flesvoeding wordt bereid volgens de aanwijzingen op het pak en wordt pas bereid wanneer de voeding ook gegeven wordt. De voeding wordt niet langer dan één uur bewaard, de resten worden dan weggegooid.
- Borstvoeding wordt gelijk bij binnenkomst in de koelkast gezet en onder 4°C bewaard.
- De borstvoeding moet aangeleverd worden in borstvoeding containers.
- De borstvoeding wordt opgewarmd d.m.v. een flessenwarmer.
- De meegebrachte borstvoeding wordt op de dag van aanlevering gebruikt en de resten worden weggegooid.
- Ingevroren moedermelk wordt maximaal 3 maanden bewaard.

Voeding

- Gekoelde producten worden na aflevering of aankoop direct in de koelkast opgeborgen en op een temperatuur van onder de 7 °C bewaard.
- De producten worden vlak voor gebruik uit de koelkast gehaald.
- Gekoelde producten die langer dan dertig minuten buiten de koelkast zijn geweest worden weggegooid.
- Er wordt een interne verbruiksdatum, na de ontvangst, de bereiding of het ontdooien van het product, op het product genoteerd.
- De houdbaarheidsdatum wordt voor ieder gebruik gecontroleerd.

Verzorging

- Voor het aanbrengen van zalf worden er spatels of latex handschoenen gebruikt.
- Er worden hoesjes gebruikt om te voorkomen dat de thermometer verontreinigt raakt tijdens het temperatuur meten en wordt na ieder gebruik gewassen met water en zeep en gedesinfecteerd met 70% alcohol.
- De verschoonplek wordt na ieder gebruik schoongemaakt met allesreiniger en na gedroogd met een schone doek.
- Vuile luiers worden direct weggegooid.
- Kinderen mogen geen speelgoed mee nemen naar de badkamer.

Handhygiëne

De pedagogisch medewerker dient te allen tijde haar/zijn handen te wassen met water en vloeibare zeep. De handen moeten gewassen worden met vloeibaar zeep dat over de gehele hand verdeeld is. De handen worden na het wassen goed schoongespoeld en afgedroogd met een schone handpapier. De handen dienen gewassen te worden na een situatie waarin kans bestaat op overdracht van bacteriën.

Bijvoorbeeld:

- Nadat ze bij een kind zijn/haar luier heeft verschoond.
- Nadat ze een kind geholpen heeft met het gebruiken van het toilet.
- De pedagogisch medewerker zelf van het toilet gebruik heeft gemaakt.
- Na het schoonmaken van een neus (verkoudheid) van een kind.

- Voor en na het bereiden van voedsel.
- Na het niezen, snuiten of hoesten.
- Na het aanraken van pus of wondvocht.
- Na het gebruik van zalf of crème.
- Na contact met vuile was of afval.
- Na het schoonmaken.

Voor meer informatie over de maatregelen die het kinderdagverblijf neemt met betrekking tot de risico's op de gezondheid vindt u in het protocol hygiëne van het kinderdagverblijf.

Hoestdiscipline

De kinderen worden er op gewezen dat ze tijdens het niezen of hoesten in hun elle boog of in een papieren zakdoek moeten hoesten of niezen. De kinderen wordt aangeleerd hun hoofd weg te draaien of het hoofd te buigen. Kinderen worden gestimuleerd om hun handen te wassen na het hoesten of niezen. De pedagogisch medewerkers dragen zorg voor een goede hoest hygiëne.

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Genomen maatregelen omtrent de hygiëne covid19

We volgen de richtlijnen van het RIVM als het gaat om de hygiëne en hanteren wij zelf hygiëne richtlijnen op de locaties om besmetting tegen te gaan. Deze luiden als volgt:

- Was je handen regelmatig
- Hoest en nies in de binnenkant van je elleboog
- Gebruik papieren zakdoekje;
- Geen handen schudden;
- Deurklinken worden dagelijks schoongemaakt op de groep waar kinderen worden opgevangen;
- Groepen waar kinderen worden opgevangen worden na goed schoongemaakt (tafels, stoeltjes, etc.
- Er wordt kinderen geleerd wanneer en hoe ze hun handen moeten wassen. Bij de wc hangt een kinderinstructie met pictogrammen, hoe was ik handen.
- We proberen kinderen zo vroeg mogelijk een hoesttechniek aan te leren om ziektekiemen niet te veel te verspreiden.
- In ons pedagogisch beleid staat hoe we omgaan met zieke kinderen en wanneer ze wel of niet gebracht kunnen worden.
- Besmettelijke Infectieziekten worden zo nodig gemeld bij GGD. Ouders worden middels een brief op de deuren geïnformeerd en/of via de nieuwsbrief.
- Er wordt bijgehouden hoeveel kinderen er niet ingeënt zijn per groep. Momenteel zijn dit over heel Second Home Kinderopvang 0 kinderen. Vervolgens wordt er jaarlijks bekeken of dit percentage is gestegen en of het een risico gaat vormen voor alle kinderen.

Mocht het percentage sterk stijgen dan nemen we contact op met de GGD voor advies en verder beleid hierin.

- Er wordt vooraf van elk kind dat medicatie toegediend krijgt een machtigingsformulier getekend door de ouder/verzorger. Hierop staat de handelswijze, handtekening ouders en kan een aftekenlijst bijgehouden worden indien herhaling nodig is.
- Via oppervlakken (speelgoed):
Goede schoonmaak.

Verspreiding via de handen:

- Handhygiëne op de juiste momenten en juiste manier.
- Persoonlijke hygiëne zoals kleding, nagels en sieraden, handschoenen.

3.3.1 Besmetting ziektekiemen

De volgende protocollen zijn aanwezig om het risico besmetting door ziektekiemen zoveel mogelijk uit te sluiten, zie bijlage 4:

- Handhygiëne;
- Hygiëne commode en toiletruimte;
- Hygiëne bij verkoudheid;
- Ziekte en ongevallen;
- Schoonmaak van de ruimtes en speelgoed;

3.3.2 Voedselvergiftiging

Via voedsel en water:

- Voedsel/water hygiëne en voedsel-/waterveiligheid
- Onze kooklessen krijgen extra aandacht m.b.t. legionella infectie.
- Kinderen komen niet in aanraking met rauw gehakt, kip of rauwe eieren.
- De kinderen die worden opgevangen eten uit eigen bakjes.

Genomen acties en/of maatregelen om voedselinfecties te voorkomen:

Om voedselinfectie of vergiftiging te voorkomen, volgen wij de voorschriften uit de Hygiëncode voor kleine instellingen in de branches Kinderopvang, Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening en Jeugdzorg. Het is een praktijkhandleiding en een hulpmiddel om de voedselveiligheid te bevorderen zodat maaltijden en verstrekte producten kinderen, personeel dan wel cliënten niet ziek maken.

Zo is er in de hygiëncode opgenomen dat producten, die langer dan een 1/2 uur buiten de koelkast zijn geweest, binnen 2 uur opgegeten of vernietigd worden.

Over de beheersing van temperatuur staat het volgende beschreven:

“De juiste temperaturen bij de voedingsverzorging worden beheerst door stelselmatige en goed uitgevoerde controles en/of metingen. De groepsleiding moet zich er bewust van zijn dat in de dagelijkse praktijk de feitelijke temperaturen door allerlei oorzaken kunnen afwijken van de vereiste temperaturen. Een eenvoudig voorbeeld van de oorzaak van een afwijking van de temperatuur is de uitval van een koelkast.”

Wij hebben een temperatuurlijst gemaakt en opgehangen bij de koelkast waarop dagelijks in de middag de temperatuur van de koelkast op wordt genoteerd.

In het keukenkastje hangt tevens een overzicht met allergieën van kinderen.

We bereiden onze warme maaltijden vers in de keuken van Picasso op. Vanuit deze keuken wordt het warme eten met minimaal 60 graden geserveerd en bij koude gerechten maximaal met 7 graden geserveerd.

Hierbij zijn de genomen maatregelen via koken:

Kopen: Let op de houdbaarheidsdatum, vooral bij bederfelijke producten. Volg de bereiding- en bewaaradviezen. Koop producten die er vers en gaaf uitzien. Koop bederfelijke en diepvriesproducten als laatste.

Wassen: Was regelmatig uw handen, zeker voordat u eten bereidt, na het aanraken van rauw vlees en vis en voordat u aan tafel gaat. Was bovendien altijd uw handen na toiletbezoek. Was uw handen met vloeibare zeep en minstens 15 seconden. Droog uw handen goed af met een papieren hand hygiëne doekje. Denk ook aan keukenhygiëne, zoals het dagelijks verschoenen van vaatdoeken, hand- en theedoeken en het reinigen van kraan- en deurknoppen met een allesreiniger. Was groente en fruit onder stromend water, zeker als ze rauw worden gegeten.

Scheiden: Zorg dat bereid voedsel niet in contact komt met producten die nog rauw zijn. Gebruik verschillende snijplanken om rauw vlees en groenten te snijden. Was messen tussendoor af met afwasmiddel of gebruik verschillende messen.

Koelen: Volg de bewaaradviezen op de verpakking van een product. Gebruik producten voor het verstrijken van de uiterste consumptiedatum. Zet producten die gekoeld moeten blijven na aankoop zo snel mogelijk in de koelkast (4 °C), tot vlak voor gebruik. Houd dan vlees en salades gekoeld. Als een gerecht langer dan 2 uur buiten de koelkast heeft gestaan, gooi het dan weg.

Verhitten: Verhit vlees, vis en schelpdieren tot het gaar is.

Drink geen rauwe melk en kook kraanwater als u twijfelt aan de kwaliteit

Genomen maatregelen worden elke werkoverleg opnieuw gecommuniceerd.

Evaluatiemomenten tijdens team overleggen gedurende het jaar elke 8 weken.

4.0 Omgaan met kleine risico's ten aanzien van veiligheid en gezondheid

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk van kinderen.

Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.

Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen. Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes.

Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel

belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst.

Onze missie is onze kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen. Maar met over bescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen onaanvaardbare risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op fysieke gezondheid
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen
- Het vergroot sociale vaardigheden

Daarom aanvaarden wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt, zijn het wassen van de handen na toiletbezoek of het houden van een elleboog voor de mond tijdens niezen of hoesten. Ook leren de jonge kinderen dat ze niet met de afvallemmer mogen spelen, maar wel zelf hun luier weg mogen gooien, zie Huisregels kinderen bijlage 1.

De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, voorafgaand aan een verschoningsmoment of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

Tijdens overlegmomenten van de teams wordt besproken of de afspraken die zijn vastgelegd in het beleid ook in de praktijk tot uiting komen en ook daadwerkelijk de risico's verkleinen.

5.0 Risico-inventarisatie

Meerdere keren per jaar voeren wij een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uit.

Hierin zijn de uitkomsten van de risico-inventarisatie terug te vinden, evenals het hieruit volgende actieplan. Voor alle actiepunten wordt een deadline bepaald, de leidinggevende is verantwoordelijk voor de uitvoering. Actiepunten kunnen bestaan uit het daadwerkelijk aanpassen (veiliger of gezonder maken) van de ruimte, het aanpassen van de werkinstructies en het implementeren of borgen van de werkinstructies.

Aan de hand van de inventarisatie hebben we de risico's op onze locatie in kaart gebracht. De grote risico's zijn reeds beschreven in hoofdstuk 3. In dit hoofdstuk

worden de preventieve maatregelen beschreven die voortkomen uit de inventarisatie en het actieplan.

5.1 Preventieve maatregelen op het gebied van veiligheid

Second Home Kinderopvang heeft als uitgangspunt dat de ruimtes (zowel binnen als buiten) van de kinderdagopvang veilig moeten zijn en tegelijkertijd een uitdaging moeten bieden. Daarom wordt telkens goed overwogen of een veiligheidsrisico aanvaardbaar is, of dat er maatregelen moeten worden genomen. De genomen maatregelen gelden voor de hele locatie.

5.2 Preventieve maatregelen op gebied van gezondheid

Kinderen die de Kinderopvang bezoeken kunnen in contact komen met infectieziekten. Om dit risico zo klein mogelijk te houden, heeft Second Home Kinderopvang het beleid Zieke kinderen. Hierin staat beschreven in welke gevallen een kind het kinderdagverblijf niet mag bezoeken en hoe de pedagogisch medewerkers moeten handelen in geval van ziekte. Tevens nemen we preventieve maatregelen (m.b.t. de overdracht van ziektekiemen, het binnenmilieu, het buitenmilieu en (het uitblijven van) medisch handelen) die de gezondheid van alle kinderen, ouders en medewerkers zo goed mogelijk waarborgen.

Binnen locatie Picasso hebben wij een ventilatie systeem die de ruimtes constant ventileert. De slaapkamer is aan de bovenkant open en is dus niet geheel afgesloten. Tevens hebben wij een co2 meter en houden wij hiervan een logboek bij. Elke dag wordt de co2 gemeten in zowel de groepsruimtes als de slaapkamer.

5.3 Protocollen en werkinstructies

Om het veiligheidsbeleid en gezondheidsbeleid binnen ons kinderdagverblijf juist op te kunnen volgen en uit te kunnen voeren, zijn er verschillende protocollen en werkinstructies opgesteld. Op deze manier worden Pedagogisch medewerkers en overig personeel instaat gesteld om het veiligheids- en gezondheidsbeleid op de juiste manier vorm te geven en uit te voeren op de locatie.

- Protocol ongevallen en calamiteiten
- Ontruimingsplan
- Protocol sociale media
- Vierogenprincipe
- Gedragsregels
- Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld
- Beleid zieke kinderen
- Protocol medicijnverstrekking
- Protocol wiegendood
- Handhygiëne
- Hygiëne bij verkoudheid
- Protocol weg gaan met kinderen
- Protocol Voeding

6.0 Thema's uitgelicht

In dit hoofdstuk beschrijven we uitgebreid een aantal thema's. In de eerste paragraaf gaan we in op hoe wij handelen bij het zien van grensoverschrijdend gedrag. Opvolgend wordt in de tweede paragraaf ingegaan op hoe wij het

Vierogenprincipe in de praktijk toepassen. Tot slot beschrijven we in paragraaf 3 hoe wij de achterwachtingregeling inzetten.

6.1 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. In het beleid moet daarom worden beschreven hoe het risico op grensoverschrijdend gedrag door zowel aanwezige volwassenen als kinderen zo veel als mogelijk wordt beperkt. Het gaat om het risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiairs, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen. Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele, fysieke als psychische grensoverschrijdingen. Het ziet bijvoorbeeld ook toe op pestgedrag van kinderen onderling.

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op onze locatie heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

Genomen maatregelen:

- Tijdens team overleggen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- De Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling wordt nageleefd.
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is. De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:
- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring). De medewerkers staan in het Personenregister ingeschreven.
- In de groepen van de buitenschoolse opvang hangt een reglement: De afspraken van de "juf" en de kinderen.
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat er grensoverschrijdend gedrag dreigt te ontstaan
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt.
- Medewerkers kennen de afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt.
- Er is een meldcode huiselijk geweld en protocol wat te doen als kindermishandeling.
- Medewerkers kennen de meldcode en passen hem toe bij een vermoeden van kindermishandeling.

- We maken gebruik van gedragsregels (bijlage 2)
- Wanneer er een bezoeker ongewenst gedrag vertoont of grof taalgebruik gebruikt in het kinderdagverblijf zullen wij de bezoeker vragen om het pand te verlaten. Wij zullen deze bezoeker wijzen op de aanwezigheid van kinderen en onze wens uitspreken de kinderen niet te willen confronteren met het gedrag en/of taalgebruik.

Op het moment dat hieraan geen gehoor wordt gegeven, zullen wij de kinderen bij deze persoon weghalen en in veiligheid brengen met minimaal 2 groepsleiding. Dit kan zijn, doordat ze naar een andere groep gaan, of even buiten gaan spelen. Op dit moment wordt ook door deze groepsleiding de politie gebeld.

Twee mensen van de leiding, waaronder (indien aanwezig) de leidinggevende, zullen met de bezoeker in gesprek blijven en zoveel mogelijk proberen de situatie onder controle te houden.

Handelswijze indien deze risico's zich verwezenlijken:

Wanneer is seksueel gedrag grensoverschrijdend?

Bij het signaleren van grensoverschrijdend seksueel gedrag is het belangrijk dat de beroepskracht vertrouwt op zijn intuïtie, op zijn gevoel: wat is dit raar/ wat is er met dit kind aan de hand? De signalenlijsten (bijlage 2) en de observatielijst (bijlage 3) kunnen als hulpmiddel dienen. Seksueel getinte spelletjes horen bij de gezonde seksuele ontwikkeling. Maar er zijn ook grenzen, spelletjes waarbij kinderen elkaar pijn doen, gaan te ver.

Stap 1 – In kaart brengen van signalen

Wanneer er signalen zijn dat een kind of meerdere kinderen seksueel grensoverschrijdend gedrag hebben vertoond en dat een ander kind hier mee geconfronteerd is of slachtoffer van is geworden, is het belangrijk dat deze signalen in kaart worden gebracht en goed worden geïnterpreteerd. Soms zal iets vrij duidelijk zijn aan te merken als ontoelaatbare handeling, maar vaker zal het gaan om minder duidelijke signalen die niet direct te duiden zijn. Er zijn drie criteria waaraan voldaan moet zijn als er geen sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen de partijen:

- Toestemming
- Vrijwilligheid
- Gelijkwaardigheid

Andere criteria

- Is het gedrag leeftijdsadequaaf? Past het gedrag bij de ontwikkeling
- Context, is het seksueel gedrag aangepast aan de context?
- Is er sprake van zelfrespect of juist niet?

Aanbevelingen stap 1

- Raadpleeg de signalenlijst uit de handleiding (bijlage 2)
- Bespreek de signalen met collega's
- Documenteer in het kind dossier (bijlage 5)
- Kennis hebben van leeftijdsadequaaf gezond seksueel gedrag

Stap 2 – Melden van het gedrag

De beroepskracht meldt de situatie bij de aandachtfunctionaris. De aandachtfunctionaris zorgt ervoor dat alle betrokken ouders op de hoogte worden gesteld. Documenteren is belangrijk en de privacy dient gewaarborgd te worden.

Stap 3 – Beoordelen ernst van het gedrag

De aandachtfunctionaris stemt af met de aangegeven betrokkenen in het stappenplan. Samen met alle betrokkenen wordt de ernst van het gedrag bepaald.

Seksueel grensoverschrijdend gedrag

Wanneer duidelijk wordt dat er sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag wordt gecategoriseerd hoe ernstig het gedrag is. Bij alle vormen dienen de ouders van zowel het kind dat het gedrag vertoont als het kind dat met het gedrag is geconfronteerd te worden geïnformeerd.

Aanbevelingen stap 3

- Blijf met ouders in gesprek gedurende het gesprek
- Bekijk bij alle vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag of er signalen zijn van onderliggende problematiek.
- Documenteer in het kind dossier

Stap 4: Maatregelen nemen

De volgende maatregelen kunnen worden genomen:

- Het instellen van een intern onderzoek en het aanleggen van een draaiboek (bijlage 6)
- Het regelen van ondersteuning voor het kind en de ouders
- Aanbieden van excuses voor falend toezicht/ onveilige situatie vanuit de kinderopvang.
- Aanbieden van opvang en professionele hulp voor alle kinderen en hun ouders die op welke wijze dan ook betrokken zijn geweest bij het grensoverschrijdende seksuele gedrag
- Gesprekken voeren met ouders van beide partijen om gezamenlijk tot een oplossing te komen. Creëer van beide partijen ouders 'bezorgde ouders' en zoek naar een gezamenlijk belang.
- Afscherming van het kind dat het grensoverschrijdende gedrag heeft vertoond.

Aanbevelingen stap 4

- Het is belangrijk om nauw samen te werken met expertorganisaties zoals Veilig Thuis, het zorgadviesteam en de GGD.
- Onderzoeken hoe verbeteren binnen Second Home kunnen worden doorgevoerd om mogelijke herhaling te voorkomen.
- Emotionele begeleiding bieden aan direct betrokken ouders
- Second Home kan tegen het volgende dilemma aanlopen: Gaat een kind van de kinderopvang af of niet? En is dat op basis van een besluit van Second Home of van de ouders (opzeggen plaatsingsovereenkomst)?
- Ouders dienen altijd geïnformeerd te worden over gemaakte keuzes en deze te beargumenteren.

De verschillende gradaties van seksueel grensoverschrijdend gedrag

• Licht seksueel grensoverschrijdend gedrag

Kan worden gezien als een noodzakelijke stap om normen en waarden te leren kennen en zal bij veel kinderen op bepaalde momenten in de ontwikkeling voorkomen. Het is nodig dat de beroepskracht dit gedrag begrenst, hierop reageert en hierover spreekt met ouders.

• Matig seksueel grensoverschrijdend gedrag

Is ontoelaatbaar: het is belangrijk om een duidelijk verbod in te stellen. Aan het kind moet worden uitgelegd dat dit gedrag niet mag en er moet worden uitgelegd waarom dit niet mag. De betrokken kinderen kunnen in de groep worden geobserveerd. Het is belangrijk dat er met de kinderen wordt gecommuniceerd en dat ouders actief betrokken worden. De aandachtsfunctionaris overlegt met de afdeling Pedagogiek, Veilig Thuis (externe gedragswetenschapper of externe hulpverlening of advies indien noodzakelijk).

• Ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag

Vereist dat er direct wordt ingegrepen. Er moeten maatregelen genomen worden die kunnen garanderen dat het gedrag niet meer kan voorvallen. De manager dient ingelicht te worden om verdere stappen te kunnen ondernemen, ook omdat de directie eindverantwoordelijk is voor alle interne en externe communicatie. Bij ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag dient stap 4 te worden ingezet.

Stap 5: Beslissen en handelen

Er zijn verschillende mogelijkheden om te handelen richting het kind dat het seksuele grensoverschrijdende gedrag heeft vertoond:

- Het kind blijft op de groep
Er zijn geen aanwijzingen dat het gedrag zich gaat herhalen of dat het kind een bedreiging vormt voor de andere kinderen.
- Het kind gaat naar een andere groep of kinderopvangorganisatie
Er is aanleiding dat het in het belang van het kind en de andere betrokkenen beter is dat het kind herplaats wordt.
- Het inzetten van hulp
Met advies van Veilig Thuis en in overleg met ouders kan hulpverlening voor het kind worden ingezet.
- Melding bij Veilig Thuis
De (wijk)manager doet een melding van Veilig Thuis.
Het gedrag van het kind kan namelijk ook op andere problematiek wijzen.

Stap 6: Nazorg bieden en evalueren

Aanbevolen wordt het personeel persoonlijk te informeren. Daarnaast kunnen alle betrokkenen zo spoedig mogelijk over het seksueel overschrijdende gedrag op de hoogte worden gebracht middels een brief of een gezamenlijke (ouder)bijeenkomst. De directie is verantwoordelijk voor de nazorg en de evaluatie

Het is belangrijk het gehele proces en de verschillende stappen te evalueren:

- De aandachtsfunctionaris evalueert met de beroepskracht(en) en eventueel met andere betrokkenen wat er is gebeurd en de procedures die zijn gevolgd.
- Zo nodig wordt de zaak ook doorgesproken met andere (externe) betrokkenen
- Zo nodig worden verbeteringen in afspraken en/of procedures aangebracht.

- Er wordt gedocumenteerd in het kind dossier (bijlage 5) Preventieve maatregelen
- Deskundigheid op het gebied van seksualiteit en de ontwikkeling van kinderen
- Inzicht in de risicofactoren
- Hanteren van gedragsregels
- Aandacht voor communicatie van kinderen
- Afspraken over internetgebruik

6.2 Vierogenprincipe

Kinderen worden in een veilige omgeving uitgedaagd om te leren en zich te ontwikkelen. Second Home Kinderopvang heeft het vierogen-principe gemaakt dat bijdraagt aan een veilige omgeving voor de kinderen. Onder de voorwaarde dat wij er tegelijkertijd voor willen zorgen dat kinderen voldoende ervaringen kunnen opdoen, uitgedaagd worden om te groeien, zonder dat zij daarin belemmerd worden door te knellende regels.

Ook voor pedagogisch medewerkers geldt dat wij willen dat zij zich in een veilige omgeving uitgedaagd voelen om te groeien en zich verder te ontwikkelen. Veilig betekent hier bijvoorbeeld dat er een open aanspreekcultuur is waarin medewerkers elkaar aanspreken. Dat pedagogisch medewerkers weten dat hun collega meekijkt en/of luistert, juist om het voor de medewerkers veiliger te maken om hun werk te kunnen doen.

Op de dagopvang is het wettelijk verplicht het Vierogenprincipe toe te passen. Dit vormt een belangrijk onderdeel van het beperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag. Het doel van dit Vierogenprincipe is het risico op misbruik van kinderen te beperken door te voorkomen dat volwassenen zich binnen een kinderdagverblijf gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind.

Op onze locatie is het zo georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Dit betekent dat altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren. Dat betekent dat met vier ogen, ook vier oren kunnen worden bedoeld.

Ook is er 24 uur cameratoezicht in de ruimtes waar kinderen verblijven.

Wij geven hier op de volgende wijze vorm aan:

Ten aanzien van het personeel:

- Van iedere medewerker is er een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Dit geldt tevens voor stagiaires en vrijwilligers;
- Er heerst een open werkklimaat, zodat medewerkers elkaar altijd aan durven te spreken op hun handelen. Dit creëren we door elkaar feedback te (leren) geven in elke geleding van de organisatie (functioneringsgesprekken, groepsoverleggen, groepsobservaties door manager);
- Er werkt een vast team van medewerkers;

- Medewerkers lopen bij elkaar binnen en werken nauw samen. Zo houden ze toezicht op elkaar en elkaars manier van werken;
- In de uren dat de pedagogisch medewerker alleen op de groep staat tijdens de 3- uursregeling, is er een voortdurende inloop door ouders. Het onvoorspelbare karakter van de haal en brengsituaties (je weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt) verkleint het risico dat iemand zich onbespied of niet gecontroleerd zou kunnen voelen;
- De leidinggevende komt regelmatig onaangekondigd binnen in de groepsruimtes. Juist omdat dit ook niet op ingeplande momenten gebeurt en dus onvoorspelbaar is, draagt dit bij aan bij Vierogenprincipe.

Ten aanzien van de transparantie van het gebouw:

- Het gebouw is zo transparant mogelijk;
- De groepsruimte is voorzien van grote ramen, zodat er altijd van buiten naar binnengekeken kan worden;
- Ramen worden niet dichtgeplakt met bijvoorbeeld werkjes of aankondigingen;
- De verschoonruimtes op de groepen zijn op de groep zelf;
- De deur van de toilet van de peutergroep is altijd open als de kinderen binnen zijn, zodat er altijd iemand mee kan kijken;
- Wanneer een pedagogisch medewerker alleen op de groep werkt staan de deuren open. Op deze manier zien en horen medewerkers elkaar tijdens het werk;
- In de slaapkamers staat de babyfoon altijd aan en de ontvanger staat op de groep waar een andere medewerker aanwezig is.

Ten aanzien van signaleren:

- Is bij de medewerkers de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling bekend en hebben zij hiervoor een training gevolgd;
- De medewerkers zetten de meldcode in wanneer dit nodig is;
- De aandachtfunctionarissen dienen als aanspreekpunt voor de Pedagogisch medewerkers.

Ten aanzien van uitstapjes:

- Bij uitstapjes gaan pedagogisch medewerkers bij voorkeur minimaal met zijn tweeën op pad met een groepje kinderen;
- Als pedagogisch medewerkers alleen met een groepje kinderen op pad gaan, dan is dit een vaste pedagogisch medewerker en dan is dit in een omgeving waar voldoende sociale controle aanwezig is van andere mensen (bijvoorbeeld naar de bakker, kinderboerderij, etc.);

6.3 Achterwachtregeling

Alle groepen zijn in één pand gevestigd, hierdoor zijn er altijd genoeg medewerkers aanwezig die als achterwacht kunnen dienen. Er zijn altijd minimaal twee medewerkers in het pand aanwezig.

Als in een uitzonderlijke situatie er maar één medewerker aanwezig kan zijn en er geen andere volwassene op de locatie is, moet de achterwachting worden toegepast. Dit betekent dat in geval van calamiteiten een achterwacht beschikbaar is die binnen vijftien minuten aanwezig kan zijn op de opvanglocatie. De (actieve) achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden op de locatie.

De volgende personen zijn bereikbaar als achterwacht:

Kantoor 036-7502950 (optie 1)

Vestiging "De WaterVilla": 036-7502950 (optie 2)

Vestiging "De Bikkels" 036-7502950 (optie 6)

Monique van der Voort 0620205585

7.0 EHBO-regeling

Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten is het noodzakelijk dat er tijdens openingsuren minimaal één volwassene aanwezig is met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO.

Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is.

Wij vinden het belangrijk dat alle medewerkers in het bezit zijn van een geldig EHBO-certificaat. Op deze manier kan iedereen adequaat handelen wanneer dit nodig is. Ieder jaar nemen alle medewerkers die werkzaam zijn bij Second Home Kinderopvang deel aan de online theorie en de praktijkbijeenkomst Eerste Hulp aan Kinderen. De medewerkers hebben Eerste Hulpvaardigheden geoefend onder begeleiding van een erkende EHBO-instructeur. Deze cursus is goedgekeurd door het Nederlandse Oranje Kruis/NIBHV. Doordat ieder jaar alle medewerkers deelnemen aan de cursus blijft de kennis actueel.

De training is gevolgd bij EHBO Maasstad, Eerste Hulp aan Baby's en Kinderen van het Nederlandse Oranje Kruis/NIBHV, het certificaat is 2 jaar geldig en voldoet aan de (nieuwe) wet- en regelgeving. Er is op deze vestiging ook een AED aanwezig.

8.0 Beleidscyclus

Van doelen naar maatregelen en acties en opvolgend het bijstellen van beleid

Onze beleidscyclus starten we met een uitgebreide risico-inventarisatie. Tijdens een teamoverleg bepalen we dat een inventarisatie wordt uitgevoerd en gedurende welke periode hieraan wordt gewerkt. Zo is het hele team betrokken bij de inventarisatie. Op basis van de uitkomsten van de risico-inventarisatie wordt er een actieplan en een jaarplan gemaakt. De voortgang van beide plannen wordt regelmatig geëvalueerd tijdens teamoverleggen. Er wordt van de pedagogisch medewerkers verwacht mee te denken in de acties om de risico's te verminderen. Op basis van de evaluaties wordt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid bijgesteld en wordt besproken of de aanpassingen hebben geleid tot verbetering. Deze cyclus heeft als doel om altijd over een actueel beleidsplan voor Veiligheid en Gezondheid te beschikken. Het doorlopen van de cyclus duurt gemiddeld een jaar.

8.1 Plan van aanpak

De risico-inventarisaties geven inzicht in de huidige stand van zaken ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Naar aanleiding van deze inventarisatie zijn er een aantal actiepunten op de agenda gezet met als doel de kwaliteit van de opvang te verbeteren. De belangrijkste actiepunten zijn:

Hierbij het jaarplan vestiging Second Home Kinderopvang – “KDV Picasso”

Wat	Wanneer	Wie
Uitvoeren van risico-inventarisatie en het	27 januari 2025	Team Picasso KDV wordt betrokken bij het continue proces van het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid
Actieplan maken	28 januari 2025	Kwaliteitsmanager: Sabrina Koopman
Meldcode	13 februari 2025	De houder van Second Home kinderopvang bevordert de kennis en het gebruik van de verplichte MOA.
Evaluatie	24 maart 2025	Team Picasso KDV wordt betrokken bij het continue proces van het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid
Beleidsplan bijstellen	25 maart 2025	Kwaliteitsmanager: Sabrina Koopman
Evaluatie	19 mei 2025	Team Picasso KDV wordt betrokken bij het continue proces van het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid
Beleidsplan bijstellen (waar nodig is)	20 mei 2025	Kwaliteitsmanager: Sabrina Koopman
Evaluatie	7 juli 2025	Team Picasso KDV wordt betrokken bij het continue proces van het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid
Beleidsplan bijstellen (waar nodig is)	8 juli 2025	Kwaliteitsmanager: Sabrina Koopman
Evaluatie	1 september 2025	Team Picasso KDV wordt betrokken bij het continue proces van het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid
Beleidsplan bijstellen (waar nodig is)	2 september 2025	Kwaliteitsmanager: Sabrina Koopman
Evaluatie	27 oktober 2025	Team Picasso KDV wordt betrokken bij het continue proces van het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid
Beleidsplan bijstellen (waar nodig is)	28 oktober 2025	Kwaliteitsmanager: Sabrina Koopman
Evaluatie	15 december 2025	Team Picasso KDV wordt betrokken bij het continue proces van het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid

Beleidsplan bijstellen (waar nodig is)	18 december 2025	Kwaliteitsmanager: Sabrina Koopman

Actiepunten na risico inventarisatie KDV Picasso	Wat	Wanneer	Wie
7 Januari 2025	Veiligheid en Gezondheid waarborgen in het continue proces.	Januari	
	Strip babydeur	Januari	
	De deurkruk wc vastzetten		
	TLbuis vervangen babygroep		
	Het bevorderen van de kennis en het gebruik van de verplichte MOA	Februari	
	Ontruimingsoefening aangekondigd	Maart	
		April	
		Mei	
		Juni	
	Protocollen	Juli	
	Ontruimingsoefening onaangekondigd	Augustus	
		September	
		Oktober	
		November	
		December	

Maatregel die altijd van toepassing zijn:

- De buggy's en maxi cosi's uit het looppad houden i.v.m. eventuele evacuatie of struikelen van kinderen/ volwassenen.
- Nieuwe spenen met een gat aan de buitenkant niet gebruiken, vinger van het kind kan er in gestoken worden en afknellen;
- Spenen met koord, het koordje weghalen;
- Haarklipjes, armbandjes en kettinkjes afdoen tijdens het slapen.
- Geen steppen en fietsjes van de kinderen in de gang laten staan. Ouders vragen ze weer mee naar huis te nemen.
- Logboek bijhouden kinderopvang en slaapkamer qua co2 waarde.

Het totaaloverzicht van te nemen maatregelen die volgen uit de inventarisatie van 2025 staan in bijlage 3 en 4.

8.2 Evaluatie

Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen ertoe hebben geleid dat er een veiligere en gezondere opvang kan worden geboden, evalueren we twee keer per jaar de genomen maatregelen en/of ondernomen acties tijdens een teambespreking. Indien een maatregel of actie een positief effect heeft gehad, wordt het veiligheids- en gezondheidsbeleid hierop aangepast.

In de afgelopen periode hebben we ondervonden dat de volgende maatregelen een positief effect hebben gehad op het verbeteren van het veiligheids- en gezondheidsbeleid:

- We hebben het Pedagogisch Beleidsplan gewijzigd
- We hebben afgesproken 2 keer per jaar een VIB met alle medewerkers te gaan doen
- We hebben elke week MT overleg samen met de directie. Hierin bespreken wij standaard het beleid en of er wijzigingen moeten komen.

9.0 Communicatie en afstemming intern en extern

9.1 Intern

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook een actieve rol hierin.

Draagvlak en betrokkenheid van de Pedagogisch medewerkers is een voorwaarde om het beleid in de praktijk uit te dragen en na te leven. Om dit te realiseren zal er tijdens elk teamoverleg een thema of onderdeel uit het beleid worden besproken en geëvalueerd. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Hierdoor blijven we scherp op onze werkwijzen en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken zorgen we voor een uitgebreide introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid, met indien nodig

eventuele extra opleiding en instructies. Zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is.

9.2 Extern

Via de nieuwsbrief berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze tevens in de nieuwsbrief opgenomen.

10. Ondersteuning en melding van klachten

Hoewel we ons uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat een medewerker of ouder een klacht heeft. We staan open voor feedback en bespreken deze klacht het liefst direct met de medewerker of ouder zelf om tot een oplossing te komen.

10.1 Klachtenregeling

Wij willen graag weten hoe u over Second Home Kinderopvang denkt en waarderen het dan ook wanneer u ons laat weten waarover u niet tevreden bent of wat beter zou kunnen. Dit geeft ons de mogelijkheid om de kwaliteit van onze opvang te verbeteren en te werken aan een oplossing voor uw eventuele klacht. Denkt u dat wij onze dienstverlening kunnen verbeteren, heeft u ideeën of wilt u een klacht kenbaar maken? U kunt een klacht alleen schriftelijk indienen.

In eerste instantie wordt de interne klachtenprocedure in gang gezet en proberen wij het probleem intern op te lossen. De interne procedure is terug te vinden op onze website.

Mocht dit niet lukken dan kunt u zich als ouder of medewerker richten tot de Geschillencommissie Kinderopvang www.degeschillencommissie.nl Dit is een externe klachtencommissie die de klacht dan in behandeling zal nemen.

U betaalt hiervoor een kleine vergoeding (klachtengeld). Om dit te kunnen doen, moet u eerst de interne klachtenprocedure van de kinderopvangorganisatie doorlopen.

BIJLAGE 1 Huisregels kinderen

We leren de kinderen om te gaan met de kleine risico's en de gevolgen hiervan. De afspraken die wij hiervoor gemaakt hebben staan hieronder beschreven. Deze afspraken brengen wij over aan de kinderen gedurende de dag en worden regelmatig herhaald. Kinderen spelen niet met of bij de ramen en deuren, om vallen en beknelling te voorkomen;

- Iedereen zorgt ervoor dat het materiaal dat gebruikt wordt weer wordt opgeruimd.
- In het gebouw lopen we rustig en buiten mogen wij rennen;
- Binnen gooien we niet met voorwerpen;
- Uitgetrokken schoenen gelijk oppakken en aan de kant zetten om struikelen te voorkomen;
- De voordeur dient altijd gesloten te worden;
- Kinderen (m.u.v. baby's) ruimen in principe zelf het speelgoed op waar ze niet meer mee spelen, voordat ze aan een ander spel beginnen of naar huis gaan;
- Laat de kinderen rustig zitten tijdens het eten, om verslikken te voorkomen;
- Kinderen duidelijk maken dat zij in bepaalde ruimtes (keuken, kantoor, berging) niet alleen mogen komen;
- De kinderen wordt aangeleerd dat zij hun handen moeten wassen na bijv. toiletbezoek, buitenspelen, voor het eten.
- Leer de kinderen wat een goede hoesthygiëne is (tijdens hoesten of niezen het hoofd wegdraaien of buigen, in hun ellenboog niezen of hand voor de mond houden). Als blijkt dat de handen na hoesten of niezen zichtbaar vuil zijn, moeten zij hun handen wassen.
- Let erop dat kinderen met snottebellen hun neus snuiten. Gebruik voor de kinderen telkens een schone zakdoek. Er staat op iedere groep een doos met tissues binnen handbereik;
- Wij praten rustig op de groep;
- Pesten vinden wij niet leuk, we zijn aardig voor elkaar;
- Niet klimmen op omheining;
- Drinken doen wij uit de eigen beker en eten met eigen bestek.
- Op de glijbaan mag alleen zittend gegleden worden, met het gezicht naar voren.
- De kleinste kinderen worden geholpen bij het glijden en goed aangeleerd hoe het moet. Er blijft altijd een van de toezichthoudende Pedagogisch medewerker bij de glijbaan in de buurt als er kinderen van onder de drie jaar buiten zijn.

BIJLAGE 2 Gedragsregels Second Home Kinderopvang

Second Home Kinderopvang schept een klimaat waarin iedereen kinderen, ouders en medewerkers zich veilig voelen.

Algemene gedragsregels:

- Iedereen wordt geaccepteerd zoals hij/zij is; alle mensen zijn verschillend en dat is prima;
- Iedereen gaat respectvol met elkaar om. Er worden geen racistische opmerkingen gemaakt, gediscrimineerd, geroddeld of gescholden. Ook wordt niemand uitgelachen, vernederd of buitengesloten;
- Er wordt geen lichamelijk of verbaal geweld gebruikt. Ook wordt er niet bedreigd met lichamelijk geweld;
- Iedereen die gedrag vertoont dat als onacceptabel wordt ervaren wordt hierop aangesproken. In het geval van (dreigementen van) lichamelijk of verbaal geweld door ouders of medewerkers is de directie bevoegd corrigerende maatregelen te nemen of om de toegang tot het kinderdagverblijf te ontzeggen;
- Iedereen houdt zich aan gemaakte afspraken;
- Iedereen is zuinig op het materiaal en de omgeving van het kinderdagverblijf en op de bezittingen van een ander;
- Iedereen zorgt voor rust binnen het kinderdagverblijf;
- De medewerker is consistent en betrouwbaar in zijn of haar gedrag;
- De medewerker wijst plagen en pesten ten alle tijde af;
- De medewerker luistert naar het kind en neemt het kind serieus;
- De medewerker benadert het kind positief;
- De medewerker spreekt niet over het gedrag, huiselijke omstandigheden of andere privacygevoelige zaken van een kind in het bijzijn van niet direct betrokken personen.
- De organisatie probeert in alle gevallen zorgvuldig te handelen en de belangen van ouders en kinderen te behartigen;
- De ouders/ verzorgers worden schriftelijk geïnformeerd over calamiteiten;
- De ouders/ verzorgers hebben inzagerecht in alle gegevens die over het kind worden opgeslagen;
- De medewerker gebruikt geen seksueel getint taalgebruik en maakt geen seksueel getinte grappen of opmerkingen;
- Foto's, die op of rond het kindercentrum worden gemaakt, worden alleen bewaard, bewerkt of verspreid met toestemming van de ouders of verzorgers van de kinderen;
- Foto's van kinderen worden alleen gepubliceerd met schriftelijke toestemming van ouders of verzorgers.

BIJLAGE 3 Preventieve maatregelen/huisregels op het gebied van veiligheid

Algemeen

- Wanneer de ouder/verzorger aanwezig is, ligt de verantwoordelijkheid voor het kind bij de ouder;
- Altijd de deur (zachtjes) dicht doen;
- De vluchtdeuren worden vrijgehouden;
- Kinderen spelen niet met of bij de ramen en deuren, om vallen en beknelling te voorkomen;
- Alleen eigen kinderen door de deur/ het hek laten gaan (en hekje hierna sluiten);
- Kinderen geen kleding met koordjes laten dragen tijdens buiten spelen en slapen. De pedagogisch medewerkers controleren hier op. Verwijder koordjes uit jassen voor het buiten spelen;
- Kinderen tijdens het slapen geen elastiekjes, armbandjes of ringetjes laten dragen;
- Het spelen van kinderen gebeurt meestal op de grond. Kijk dus bij het lopen goed uit voor rondkruipende baby's of speelgoed dat op de grond ligt;
- Deuren die open mogen blijven staan, worden vastgezet op de haak of met een deurstop. Alle deuren die open en dicht gaan hebben veiligheidstrips (minimaal tot een hoogte van 1.20 m);
- Geen tassen laten rondslingeren of op de grond plaatsen (i.v.m. opeten van mogelijke medicijnen/ sigaretten);
- Elektrische apparaten staan voor kinderen op onbereikbare hoogten en snoeren zijn buiten bereik van kinderen;
- De stopcontacten zijn kind veilig, of hebben afschermkapjes;
- De EHBO-doos wordt jaarlijks gecontroleerd op de inhoud. Wanneer er iets gebruikt is, wordt dit z.s.m. weer aangevuld. De EHBO-doos wordt in de keuken op een duidelijke plek bewaard.
- Medicijnen worden bewaard buiten bereik van kinderen (indien nodig in de koelkast).
- Wanneer er geknoeid wordt met water (bijv. in de keuken of bij de toiletten) wordt dit zo snel mogelijk opgeruimd om uitglijden te voorkomen. Ook wanneer de vloer nat is geworden bij vies weer, wordt deze zo snel mogelijk weer droog gemaakt om uitglijden te voorkomen.
- Losse matten of vloerkleden hebben een slip vaste ondergrond om verschuiven te voorkomen.
- Bij traktaties wordt geen gevaarlijk snoepgoed (wat verstikkingsgevaar kan opleveren) uitgedeeld aan de kinderen
- Spenen worden regelmatig gecontroleerd op scheurtjes. Aan ouders wordt gevraagd de speen regelmatig te vervangen.
- Iedereen zorgt ervoor dat het materiaal dat gebruikt wordt weer wordt opgeruimd.
- Controleer de ruimtes op kleine voorwerpen en ruim deze op;
- Elke dag aanvinken op de tablet welke kinderen er zijn;
- In het gebouw wordt niet gerend, als een kind rent maak duidelijk dat dit niet mag;
- Niet zonder schoenen lopen wel op blote voeten of pantoffels aan, dit i.v.m. gevaar voor uitglijden;
- Binnen gooien we niet met voorwerpen;

- Wees alert dat er een kind achter de deur kan staan wanneer je deze open doet.
- Til een kind niet aan de handen op, maar onder de oksels of in de middel of onder de billen;

Entree

- Baby's in Maxi-Cosi bij voorkeur niet op tafel zetten, om te voorkomen dat de Maxi- Cosi van tafel valt of bijv. wordt gestoten door oudere kinderen;
- Uitgetrokken schoenen gelijk oppakken en aan de kant zetten om struikelen te voorkomen;
- Er liggen geen lossen onderdelen in de entree en de gang, zorg dat er voldoende loopruimte is;
- Er worden geen grote voorwerpen (pakketten, grofvuil o.i.d.) in de entree geplaatst, omdat ouders hier vaak met een kind op de arm binnenkomen en zo geen goed zicht hebben op wat er staat;
- De voordeur dient altijd gesloten te worden.

Leefruimte

- Bij voorkeur zwaaien vanaf de grond. Als kinderen toch ergens op staan, dan erbij blijven, en opstapmogelijkheden gelijk na het zwaaien weghalen bij het raam;
- Er wordt speelgoed gebruikt dat aansluit bij de ontwikkeling van de kinderen. Dit betekent o.a. dat er geen speelgoed dat verstikkingsgevaar op kan leveren wordt gebruikt bij de baby's. Kinderen jonger dan 3 jaar alleen onder toezicht laten spelen met speelgoed kleiner dan 3,5 cm. Zorg dat kleine kinderen gescheiden van de grotere kinderen spelen. De grote kinderen kunnen bijvoorbeeld aan de tafel spelen, zodat de kleintjes er niet bij kunnen. Als er speelgoed is waar de kleintjes echt niet aan mogen komen, laat de oudere kinderen er dan mee spelen als de kleintjes naar bed zijn. Als grote en kleine kinderen samen spelen, gebeurt dit met het speelgoed voor de jongere kinderen;
- Speelgoed moet zoveel mogelijk op de groep blijven waar het vandaan komt;
- Niet weglopen bij baby's in de box als het deurtje niet dicht is. De box wordt niet gebruikt voor kinderen die uit de box kunnen klimmen. Haal speelgoed dat als opstapmogelijkheid kan dienen uit de box;
- Er wordt goed gelet op de combinatie kind-kinderstoel, waarbij gekeken wordt in hoeverre het kind zelfstandig kan zitten (gebruik wel/geen stoelverkleiner/ beugel/ tuigje) en in hoeverre het kind rustig kan zitten (wel/ niet naast de pedagogisch medewerker plaatsen). Zorg dat het kind met een been aan weerskanten van de kruisband in de stoel zit;
- De pedagogisch medewerkers controleren zelf regelmatig het speelgoed. Speelgoed dat niet veilig is (stuk, beschadigd, afbladderende verf, losse stiksels of touwtjes bij stoffen speelgoed) wordt gerepareerd of weggegooid. Bij aanschaf van nieuw speelgoed wordt goed gekeken of speelgoed veilig is.

- Kinderen (m.u.v. baby's) ruimen in principe zelf het speelgoed op waar ze niet meer mee spelen, voordat ze aan een ander spel beginnen, of naar huis gaan;
  - Kinderen mogen niet rennen in de groepsruimten. Als kinderen willen rennen, mag dit buiten;
  - Laat de kinderen rustig zitten tijdens het eten, om verslikken te voorkomen;
  - Binnen mag er niet gegooid worden met voorwerpen (bal e.d.);
  - Kopjes met hete dranken worden in de keuken opgedronken. Er worden geen kinderen op schoot genomen wanneer koffie of thee wordt gedronken.
  - In bepaalde ruimtes (keuken, kantoor, berging) mogen kinderen niet alleen komen;
  - Gevaarlijke voorwerpen, zoals messen, scharen, lucifers of aanstekers en gereedschap worden buiten het bereik van kinderen (hoog of in een afgesloten kast) opgeborgen.
- De heet waterkraan op de kindertoilet is buiten werking. Laat na gebruik van heet water altijd de kraan, in de keuken, even doorstromen met koud water. Zorg dat er geen opstapmogelijkheden voor kinderen bij de heet waterkraan staan.
  - Schoonmaakmiddelen worden buiten bereik van kinderen bewaard (in een hoge afsluitbare kast). De kast wordt na gebruik altijd afgesloten.
  - Echte schoonmaakwerkzaamheden worden gedaan wanneer de kinderen niet aanwezig zijn op de groep.
  - Begeleid kinderen op het trapje van de aankleedtafel. Gebruik dit trapje zodra een kind zelf kan klimmen. Na gebruik van het trapje van de aankleedtafel deze direct inschuiven. Kinderen mogen niet zelf het trapje van de aankleedtafel bedienen (gevaar voor vingers en tenen!)
  - Niet weglopen bij kinderen die op de aankleedtafel liggen
  - Verschoonspullen worden binnen handbereik op de aankleedtafel gelegd, om te voorkomen dat de pedagogisch medewerker het kind onbeschermd op de aankleedtafel achterlaat.
  - Vaste speelplekken creëren waar je niet door heen hoeft te lopen.
  - 1 keer per maand speelgoed controleren en weggooien wat er kapot is.
  - Stoel van de tafel af zetten zodat de kinderen zich niet kunnen afzetten.
  - Kinderen laten zitten als ze eten en rustig laten eten.
  - Binnen mag er niet gevoetbald worden.
  - Voldoende loopruimte creëren bij radiatoren
  - Als er gemorst wordt, dit direct opruimen
  - Er worden geen punaises of spijkers gebruikt om iets op te hangen.
  - Kinderen leren na gebruik het speelgoed op te ruimen.

Slaapruimte

- In de slaapkamer wordt voldoende geventileerd door de gang ramen.
- Laat baby's op hun rug slapen (tenzij ouders schriftelijke toestemming hebben gegeven voor buikslapen)
- Ga regelmatig even kijken bij slapende kinderen
- Gebruik bij kinderen een goed passende slaapzak
- Niet weglopen bij baby's in hoogslapers als het hekje niet dicht is

- Kinderen die kunnen staan mogen alleen in lage bedjes te slapen worden gelegd, of in hoge bedjes met een dakje
- Er worden geen kussentjes gebruikt in de bedjes, alleen een hydrofiel onderlegger
- Kinderen worden niet aan hun handen uit bed getild (i.v.m. kans op arm uit de kom)
- De slaapkamertjes worden niet als opslagruimte gebruikt: er worden geen losse materialen neergezet, maar deze worden in kasten opgeborgen. Op deze manier is de kans op vallen of verstikking kleiner, en is de ruimte bovendien beter schoon te houden.

Keuken

- Kinderen mogen niet in de keuken komen (tenzij onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers)
- Apparaten die heel heet worden (waterkoker, koffiezetapparaat) staan buiten bereik van de kinderen
- De heet waterkraan is buiten bereik van de kinderen. Laat na gebruik van heet water altijd de kraan even doorstromen met koud water. Zorg dat er geen opstapmogelijkheden voor kinderen bij de heet waterkraan staan.
- Schoonmaakmiddelen, andere giftige stoffen en plastic zakken worden buiten bereik van kinderen bewaard.
- Op de locatie is de Gif wijzer aanwezig. Deze hangt op een duidelijk zichtbare plaats. In de Gif wijzer is te lezen welke stappen moeten worden genomen bij (mogelijke) vergiftiging. In geval van vergiftiging wordt echter altijd 112 gebeld met de vraag om advies.
- Lucifers/aansteker altijd opbergen in de laden.
- Vaatwasser goed sluiten.
- Plastic zakken opbergen in een kast waar kinderen niet bij kunnen.

Buitenterrein

- Houd altijd toezicht als de kinderen buitenspelen (bij kleine kinderen van dichtbij, bij grotere kinderen evt. verder weg)
- De speeltoestellen worden elk jaar nagekeken en het zand in de zandbak wordt jaarlijks verversd.
- Er is een goede omheining rondom de speelplaats. Het hek op de buitenspeelplaats is standaard op slot, en wordt niet gebruikt als doorgang met de kinderen. De kinderen gaan niet van de buitenruimte af om te spelen.
- Wanneer er speelmateriaal uit de buitenberging wordt gehaald, gebeurt dit altijd door of onder toezicht van een pedagogisch medewerker. Laat geen kinderen toe in de buitenberging. Na gebruik wordt de deur van de berging altijd op slot gedaan (sleutel wordt buiten bereik van de kinderen bewaard).
- Speelmateriaal zoals fietsjes e.d. worden gebruikt op het bestrate gedeelte van het buitenterrein. De pedagogisch medewerkers letten er op dat er niet gefietst wordt onder of in de buurt van de speeltoestellen (i.v.m. vallen op fietsje). Als er los speelmateriaal onder de speeltoestellen ligt, wordt dit zo snel mogelijk opgeruimd.

- Bij gebruik van een zwembadje op het buitenterrein wordt permanent toezicht gehouden door een pedagogisch medewerker. Er worden hierover afspraken gemaakt wie wanneer oplet.
- Bij de parkeerplaatsen zachtjes rijden i.v.m. overstekende kinderen
- Geef het goede voorbeeld m.b.t. verkeersregels bijv. bij het oversteken
- Niet klimmen in/ op het hek van de buitenspeelplaats
- Er zijn geen giftige of stekelige planten of begroeiing rondom of op het speelterrein
- Voordat de kinderen buiten gaan spelen, controleert de pedagogisch medewerker of er geen zwerfvuil op het terrein (of in de zandbak) ligt. Bij het KDV controleert de pedagogisch medewerker ook of er geen kleine voorwerpen op het terrein liggen.
- Er worden duidelijke afspraken gemaakt welke delen van het terrein bedoeld zijn voor drukkeren spelen zoals fietsen, voetballen en welke bedoeld zijn voor rustiger activiteiten. Dit om botsingen te voorkomen.
- De deur naar de speelplaats altijd eerst vastzetten voordat de kinderen naar buiten gaan.
- Op de glijbaan mag alleen zittend gegleden worden, met het gezicht naar voren.
- De kleinste kinderen worden geholpen bij het glijden en goed aangeleerd hoe het moet. Er blijft altijd een van de toezichthoudende pedagogisch medewerkers bij de glijbaan in de buurt als er kinderen van onder de drie jaar buiten zijn.
- Bij sneeuw/ijs of regenplassen speelplaats vegen of pekkel strooien

Bergruimte

- In de schuur wordt al het buitenspeelgoed opgeborgen.
- Kinderen mogen niet alleen in de schuur komen. De deur van de schuur zit op slot;

Kantoor

- Kinderen mogen niet alleen in het kantoor komen;
- Scherpe kantoorartikelen opbergen in een kast of lade.

Naast bovenstaande afspraken die de veiligheid van de kinderen vergroten, neemt Second Home Kinderopvang nog de volgende maatregelen:

- Om een goed beeld te krijgen wat nu precies onveilige situaties zijn, houden de pedagogisch medewerkers een ongevallenregistratie bij. Ongevallen waarbij medische hulp is ingeschakeld worden hierop ingevuld. Aan de hand hiervan wordt gekeken of en hoe bepaalde onveilige situaties verholpen moeten worden;
- Bedden, boxen en kinderstoelen worden alleen aangeschaft via leveranciers voor de kinderopvang. Kasten moeten stevig staan en niet om kunnen vallen, ook niet als er een kind opklimt. Hoge kasten worden vastgezet aan de muur. Ladekasten dienen kantelbeveiliging te hebben, zodat ze niet om kunnen vallen. De pedagogisch medewerkers controleren zelf regelmatig het

meubilair op splinters. Als er splinters worden aangetroffen, wordt het meubilair geschuurd. Wanneer pedagogisch medewerkers een mankement aan een bepaald meubelstuk aantreffen, dienen zij dit z.s.m. door te geven aan de leidinggevende;

- Er is bedrijfshulpverlening (BHV) binnen de organisatie. Een aantal medewerkers heeft hiertoe een cursus gevolgd. Bij calamiteiten (brand, ernstig ongeval e.d.) hebben de BHV-ers de leiding over de te nemen maatregelen. De BHV-ers oefenen minimaal jaarlijks een ontruimingsoefening met alle kinderen en pedagogisch medewerkers. Zij volgen hierbij het Ontruimingsplan. De BHV-ers houden in de gaten of vluchtroutes vrij van obstakels zijn, zodat in geval van nood snel ontruimd kan worden.

BIJLAGE 4 Preventieve maatregelen/huisregels op het gebied van gezondheid Maatregelen m.b.t. de overdracht van ziektekiemen

Protocol handhygiëne

- o Was je handen:
  - o voor het aanraken en bereiden van voedsel;
  - o voor het eten of helpen bij het eten;
  - o voor wond verzorging;
  - o voor het aanbrengen van zalf of crème;
  - o na hoesten, niezen en snuiten;
  - o na toilet gebruik;
  - o na het verschonen van een kind;
  - o na contact met speeksel, snot, braaksel, ontlasting, wond vocht of bloed;
  - o na contact met vuile was of afval;
  - o na schoonmaakwerkzaamheden;
- o Handen wassen doe je als volgt:
  - o gebruik stromend water;
  - o gebruik vloeibare zeep;
  - o verdeel de zeepgoed over de gehele handen;
  - o spoel de handen hierna goed schoon met water;
  - o droog de handen af aan een papieren handdoekje;
- o toilet hygiëne;
  - o Leer de kinderen wat een goede toilet hygiëne eis (handen wassen met water en zeep na toiletbezoek);
  - o De kinderen wordt aangeleerd dat zij hun handen moeten wassen na de bovenstaande activiteiten;
  - o Houd in de gaten of kinderen hun handen wassen met zeep na toiletbezoek. Je kunt hier niet continu op letten, maar als je ziet dat een kind zijn handen niet wast, kun je hem er aan herinneren;
  - o Zorg voor kort geknipte nagels;
  - o Draag zo min mogelijk sieraden;

Protocol hygiëne commode en toiletruimte

- o Reinig de commode na elke verschoning met allesreiniger
- o Vervang het aankleedkussen als deze beschadigingen vertoont;
- o Let er op dat er geen speelgoed of eten wordt meegenomen naar de toiletten;

- Gooi gebruikte luiers direct in de daarvoor bestemde afvalbak. Leeg deze bak dagelijks;
- De toiletruimte wordt dagelijks schoon gemaakt, waarbij commode, wasbak en de toiletjes goed gesopt worden. Besteed extra aandacht aan de handcontact-punten zoals kranen en knop van de toilet;

Protocol hygiëne bij verkoudheid

- Hanteer zelf een goede hoest hygiëne (tijdens hoesten of niezen het hoofd wegdraaien of buigen en in de kom van de elleboog);

- Leer de kinderen wat een goede hoest hygiëne is (tijdens hoesten of niezen het hoofd wegdraaien of buigen, in hun elleboog niezen of hand voor de mond houden). Als blijkt dat de handen na hoesten of niezen zichtbaar vuil zijn, moeten zij hun handen wassen;
- Let erop dat kinderen met snottebellen hun neus snuiten. Gebruik voor de kinderen telkens een schone zakdoek. Er staat op iedere groep een doos met tissues binnen handbereik, zodat kinderen ook zelf een tissue kunnen pakken om hun neus te snuiten;

Spenen

- Kinderen die nog een speen hebben, hebben hiervoor ieder hun eigen speen. Deze speen wordt in een apart spenenbakje bewaard, en worden dagelijks uitgekookt. We wijzen de ouders er op dat ze thuis zelf de speen moeten uitkoken;

Gebruik van crèmes

- Was je handen voor het aanbrengen van zalf of crème;
- Gebruik bij voorkeur zalf of crème uit tubes (in plaats van potjes);
- Wanneer er toch zalf of crème in potjes worden gebruikt, gebruik dan een spatel, wattenstaafje of vingercondoom om de zalf of crème uit het potje te halen;

De was

- Gebruik altijd een schoon vaatdoekje om de tafels en stoelen na de maaltijd te reinigen. Deze wordt na gebruik direct in de was gegooid;
- De vaatdoek in de keuken wordt na ieder gebruik met heet water uitgespoeld, en minimaal ieder dagdeel vervangen;
- Textiel wordt gewassen op minimaal 60 graden;
- Beddengoed wordt iedere dag verschoond en gewassen (op 60 graden). De kinderen hebben hun eigen slaapzakje. Verschoon het beddengoed direct als dit zichtbaar vies is. Haal direct na het slapen het bed af, als het kind een infectieziekte heeft;
- Zet tijdens het opmaken van de bedden de deuren wijd open;

Eten en drinken

- Voeding wordt klaargemaakt en bewaard in de keuken;
- Voedselbereiding en verschonen gebeurt op gescheiden plaatsen;
- Neem na elke maaltijd de tafel en zo nodig ook de stoeltjes af;
- Ieder kind krijgt na het eten een eigen washand, om zo handen en gezicht weer schoon te maken. Gooi deze washandjes na gebruik in de wasmand. Ditzelfde geldt voor spuugdoekjes en slabben;

Speelgoed

- Maak regelmatig het speelgoed schoon (volgens het schema elke maandelijks). Maak zichtbaar verontreinigd speelgoed direct schoon;
- Stoffen speelgoed, knuffels en verkleedkleding worden wekelijks op 40 graden gewassen;
- Houd speelgoed voor binnen en buiten gescheiden;
- Berg speelgoed dat een tijdje niet gebruikt wordt, zoveel mogelijk op in dichte kasten of gesloten bakken;
- Er wordt zoveel mogelijk eenvoudig te reinigen speelgoed gebruikt;

Maatregelen m.b.t. het binnenmilieu

Luchtkwaliteit

- Ventileer dagelijks (3x) in alle groepsruimtes en slaapkamer door de ramen en deuren open te zetten. Roosters, die zich meer dan 1.80 meter boven de vloer bevinden blijven zoveel mogelijk geopend. Doe dit 's morgens direct na binnenkomst;
- - Bij voorkeur is de temperatuur in de verblijfsruimte rond de 20 graden (niet lager dan 17 graden), in de slaapkamer iets koeler (niet lager dan 15 graden). Controleer de temperatuur regelmatig. Probeer temperatuurverschillen van meer dan 5 graden in verschillende ruimtes te vermijden. Op de groepen zijn thermometers aanwezig;
- Ventileer extra tijdens bewegingsspelletjes;
- Controleer regelmatig de luchtvochtigheid: deze ligt bij voorkeur tussen de 40% en 60%. Op de groepen zijn luchtvochtigheidsmeters aanwezig;
- Binnen mag niet worden gerookt. Ook buiten wordt in aanwezigheid van de kinderen niet gerookt;
- Er worden geen kaarsen gebrand, alleen met verjaardagen van de kinderen aan tafel en in bijzijn van de pedagogisch medewerkers;
- In ruimtes met kinderen worden geen spuitbussen (verf, haarlak, luchtverfrisser) gebruikt. Ook worden er geen andere oplosmiddelen (sticker- verwijderaars, wasbenzine, terpentijn, afbijtmiddelen) gebruikt waar de kinderen bij zijn. Er wordt over het algemeen alleen lijm op waterbasis gebruikt in bijzijn van de kinderen. Verder worden er geen sterk geurende producten gebruikt;
- Ventilatie-roosters worden minimaal 3-maandelijks gereinigd. Wij gebruiken een CO2 indicator op de groep. Zodra het lampje rood is wordt er direct gelucht/geventileerd (ramen en deuren open);
- Verontreinigde lucht komt niet via de ventilatie-roosters in de binnenruimte terecht. Wanneer er sprake is van luchtverontreiniging worden de roosters en ramen gesloten;
- Er worden binnen geen huisdieren gehouden (vanwege mogelijke allergische reacties);

Schoonmaak van de ruimte

- Alle ruimtes worden schoongemaakt aan de hand van het schoonmaakschema (de vloer en de tafels en stoelen dagelijks, de vloeren worden elke week gestofzuigd en gedweild, hoger gelegen oppervlakten (kasten, vensterbanken e.d.) wekelijks, en verticale oppervlakten (ramen, tegels e.d.) maandelijks). Na het eten worden tafel, stoelen en grond direct

schoongemaakt. Wanneer de ruimte na een “vieze activiteit” (zand, verf e.d.) vies is geworden zal dit direct hierna worden schoongemaakt;

- De schoonmaakwerkzaamheden worden correct bijgehouden op het schoonmaakschema, zodat altijd goed inzichtelijk is wat er al is schoongemaakt, en wat er nog moet gebeuren;
- De leidinggevende controleert regelmatig of er volgens het schoonmaakschema wordt gewerkt en of dit toereikend is. Ook wordt er gecontroleerd of het schema goed wordt ingevuld;
- Schoonmaakmiddelen worden in hun oorspronkelijke verpakking / fles bewaard. Bij (mogelijke) vergiftiging met deze stoffen is het noodzakelijk dat direct duidelijk is om welke middel het gaat;
- Bij stofzuigen, afstoffen of stofwissen worden de ramen opengezet om te luchten. Bij handmatig stofwissen worden stofbindende doeken gebruikt;
- Er worden alleen kortpolige vloerkleden gebruikt omdat deze beter te reinigen zijn;
- Haal knutselwerkjes en andere versiering in de ruimte die niet gereinigd worden, na een maand weg (i.v.m. stof);

Er worden geen tweedehands gestoffeerde meubels gebruikt;

Geluidsoverlast

- Luidruchtige werkzaamheden worden zo gepland dat geluidsoverlast wordt voorkomen;
- Bij geluidsoverlast worden passende maatregelen genomen;

Planten

- Zowel binnen als buiten staan geen planten die allergeen stuifmeel verspreiden;
- Er staan geen planten met harige blaadjes;
- Spoel (echte of kunst-)planten wekelijks af om te voorkomen dat ze stoffig worden;
- Vervang de potgrond regelmatig om schimmelvorming te voorkomen;

Hitteprotocol

- Zet ramen en deuren wijd open als de temperatuur binnen oploopt boven de 25 graden. Ook wordt een ventilator gebruikt om de ruimte af te koelen. Zet deze ventilator op een plek waar de kinderen niet bij kunnen;
- Gebruik bij warm weer zo snel mogelijk de zonwering;
- Ventileer op warme dagen met name 's morgens direct na binnenkomst;
- Bij warm weer worden geen inspannende activiteiten gedaan, omdat het lichaam dan de warmte niet goed kwijt kan. Probeer te voorkomen dat kinderen zelf druk gaan doen door hen te betrekken bij rustige activiteiten;
- Geef de kinderen bij hoge temperaturen extra drinken (water of limonade);
- De kinderen mogen tussen 12:00 uur en 15:00 uur bij temperaturen boven de 25 graden niet naar buiten;
- Houd goed in de gaten of jonge baby's voldoende drinken. Geef eventueel in overleg met ouders water tussendoor;
- Zorg ervoor dat kinderen niet te warm gekleed zijn. Trek overtollige kleding uit. Laat kinderen eventueel in hun ondergoed rondlopen;

- Afkoelen kan door met water te spelen. Baby's kun je eventueel met een natte washand 'afspunzen' als ze erg warm aanvoelen;
- Airco aan (locatie Picasso)

Maatregelen m.b.t. het buitenmilieu Buiten spelen

- Let erop dat kinderen voldoende aangekleed naar buiten gaan;
- Smeer (van mei tot september) bij zonnig of licht bewolkt weer de kinderen in met zonnebrandcrème (minimaal factor 20) als ze buitenspelen. Smeer de kinderen om de 2 uur opnieuw in. Let erop dat de kinderen niet te lang in de zon spelen (kinderen jonger dan 1 jaar helemaal niet in direct zonlicht), bij voorkeur met een zonnehoedje en T-shirtje aan. Let erop dat tussen 12.00 en 15.00 uur er zoveel mogelijk in de schaduw (onder parasols of doeken) gespeeld wordt;
- Wij vragen de ouders bij warm weer de kinderen thuis al in te smeren;
- Beperk bij extreme hitte de duur van het buitenspelen. Pas ook de activiteiten aan, zodat grote inspanning wordt vermeden. Beperk bij extreem koud weer de duur van het buitenspelen;
- Maak plakkerige handen of gezichten direct schoon;
- De kinderen worden minimaal een half uur van te voren ingesmeerd zodat ze zonnebrand kan intrekken;

Waterpret

- Als er een opblaasbadje wordt gebruikt, wordt het badje voor gebruik goed schoongespoeld. Het badje wordt gevuld met schoon drinkwater. Hiervoor kan de tuinslang worden gebruikt. Het is van groot belang dat de tuinslang eerst doorgespoeld wordt (zachtjes zonder al te veel spetteren) om de kans op legionella zo klein mogelijk te houden. De brandslang wordt hier niet voor gebruikt, deze wordt alleen gebruikt in geval van brand;
- Ververs het water dagelijks (bij baby's na elke zwembeurt) wanneer er een zwembadje wordt gebruikt. Bij kinderen die nog niet zindelijk zijn wordt goed in de gaten gehouden of er geen 'ongelukjes' gebeuren, anders wordt het gehele water ververs. Bij tussentijdse vervuiling (bijv. vogelpoep) wordt het tussendoor een keer extra ververs. Gebruik zo min mogelijk waterspeelgoed dat aanzet tot drinken. Eet of drink niet in of bij het zwembadje;
- Spoel het badje na gebruik schoon en berg het zwembadje weer droog op (dus eerst laten drogen voordat het opgevouwen wordt);

Rondom het gebouw

- De vuilnisbakken binnen worden dagelijks geleegd. Afval wordt buiten in gesloten containers opgeborgen;
- Als er overlast is van vliegen of wespen, wordt ervoor gekozen om de deuren en ramen wat meer gesloten te houden, zodat deze niet binnen kunnen komen;
- Als er uitwerpselen van dieren worden gevonden (vliegen, muizen, katten) wordt dit direct opgeruimd;
- Op de buitenspeelplaats worden geen voor kinderen schadelijke bestrijdingsmiddelen gebruikt;

Uitstapjes

- Zorg bij uitstapjes buiten de deur ervoor dat dit op een veilige manier gebeurt, met voldoende begeleiding, zie vierogenprincipe;

- Wanneer er een bezoekje wordt gebracht aan de dieren, let erop dat dit voorzichtig gebeurt en wees alert op bijten of krabben van de dieren. Als dieren gevoerd worden, let er op dat dit voorzichtig gebeurt. Na contact met dieren wassen de kinderen hun handen, let hierop. Kinderboerderijen worden alleen bezocht na overleg met de ouders;

Maatregelen m.b.t. (het uitblijven van) medisch handelen

Deze maatregelen zijn beschreven in het protocol zieke kinderen.
Met in acht neming van wet BIG, worden er geen medische handelingen uitgevoerd.

Bijlage 5

Protocol Hygiëne

Inleiding

Bij Second Home Kinderopvang hechten wij veel waarde aan belangrijk dat het hygiënisch is. Door een goede hygiëne proberen wij ziektes te voorkomen.

1. Wat is hygiëne?

Met het woord hygiëne bedoelen wij: de zorg voor het in stand houden van de gezondheid. Daarnaast is gezondheid een toestand van optimaal lichamelijk, geestelijk en maatschappelijk werk.

1.1 Waarom is goede hygiëne in de kinderopvang belangrijk?

Jonge kinderen vormen een kwetsbare groep. Hun afweersysteem is nog volop in ontwikkeling. Via de andere kinderen en bijvoorbeeld door gebruik van gezamenlijk speelgoed komen zij vaker en op jongere leeftijd in contact met allerlei ziekteverwerkers (micro-organismen) hebben opgebouwd. Hierdoor hebben kinderen die een kinderdagverblijf bezoeken een grotere kans om een infectie ziekte op to lopen dan kinderen die thuis verblijven.

1.2 Wat zijn micro- organismen?

Micro-organismen zijn voor het blote oog onzichtbaar. Tot de micro- organismen behoren bacteriën, virussen, schimmels en gisten.

Micro- organismen komen overal voor: op de huid, op meubelen, gebruiksvoorwerpen, in de lucht, water, op en in voedsel. De meeste zijn onschuldig, sommige zijn juist weer nuttig.

Een aantal micro- organismen is ziekteverwekkend. Als de mens hiermee in aanraking komt kan hij ziek worden. Alleen of iemand ziek wordt hangt af van een aantal factoren. Allereerst zijn de hoeveelheid micro- organismen waarmee iemand besmet wordt van belang. Verder speelt het ziekmakend vermogen van het micro organisme een belangrijke rol. Of besmetting uiteindelijk tot een infectie leidt is mede afhankelijk van de conditie van de persoon.

Een bepaalde besmetting kan bij de ene mens ziekte veroorzaken, de ander voelt zich niet lekker en een derde heeft nergens last. Baby's en jonge kinderen hebben een verminderd weerstandsvermogen en zijn hierdoor gevoeliger voor infecties dan volwassenen. Ze worden doorgaans niet allee gevolgen kunnen ook veel ernstiger zijn.

Onder gunstige omstandigheden kunnen micro- organismen uitgroeien tot grote aantallen. Om zich te vermeerderen hebben ze vocht en voedsel nodig (bijvoorbeeld vuil, huidschilfers, stof). De snelheid waarmee ze zich vermenigvuldigen is afhankelijk van de temperatuur. Bij een temperatuur tussen de 10 en 50 graden zijn de omstandigheden ideaal.

Een goede hygiëne is erop gericht om besmetting te voorkomen en het aantal schadelijke micro tot een minimum te beperken.

1.3 Hoe verspreiden micro organismen zich?

Micro organismen kunnen zich op de volgende manieren verspreiden:

- Via de handen;
- Via de lucht (via druppels door aanhoesten, huidschilfers of stof)
- Via voedsel en water;
- Via voorwerpen; zoals speelgoed, deurkruk, of beddengoed
- Via lichaamsvloeistoffen (speeksel, braaksel, ontlasting of bloed);
- Via dieren zoals huisdieren en insecten.

1.4 Hoe kunnen gezondheidsrisico's worden beperkt?

Door extra aandacht te besteden aan hygiëne kunnen gezondheidsrisico's worden beperkt. Het gaat daarbij niet alleen om een schone leefomgeving en een goede persoonlijke hygiëne, maar ook om het voorkomen van risicovol gedrag, waardoor micro organismen zich kunnen vermenigvuldigen.

Om te voorkomen dat kinderen ziek worden is een gezonde leefomgeving van het binnen en buiten milieu van belang. Hierdoor blijft het aantal ziektekiemen tot een minimum beperkt. Daarnaast moet op een verantwoorde manier met voeding worden omgegaan.

Wanneer er toch sprake is van een verhoogd risico op besmetting, door bijvoorbeeld zieke kinderen, besmet voedsel of een ongeluk met een open wond, moet er op een juiste manier door onze pedagogische medewerkers gehandeld worden.

Wij besteden bij Second Home Kinderopvang extra aandacht aan hygiëne:

- Persoonlijke Hygiëne
- Bij het schoonhouden van materiaal en omgeving.
- Bij maatregelen rondom bloed.
- Bij het klaarmaken en verstrekken van voedsel.
- Bij het verschonen en toiletgebruik.
- Door het aanleren van een hoest en niesdiscipline.
- Schoonhouden van de zandbak.

Persoonlijke Hygiëne

Overdracht van micro organismen is niet alleen te voorkomen door het opstellen van een schoonmaakschema. De persoonlijke hygiëne en met name van het handen wassen speelt een belangrijke rol, vinden wij.

a. Hand hygiëne

Veel besmettingen worden via de handen over gedragen. Goede handhygiëne vinden wij van belang met name voor de kinderen aangezien het ook een van de effectieve manieren is om besmettingen te voorkomen.

Handen wassen vindt plaats **voor**:

- Het begin van de werkzaamheden.
- Het aanraken en bereiden van voedsel.
- Het eten of het helpen bij het eten.

Handen wassen vindt plaats **na**:

- Iedere zichtbare verontreiniging van de handen.
- Hoesten, niezen en snuiten.
- Spelen in de zandbank.

- Toiletgebruik.
- Het verschonen van de kinderen.
- Contact met lichaamsvocht zoals; traanvocht, speeksel, snot, braaksel, urine, ontlasting en bloed.
- Het dragen van handschoenen.

b. Techniek handen wassen

Draai de kraan open, zodanig dat de temperatuur van het water behaaglijk is voor de handen en het water flink stroomt.

- Maak de handen nat en voorzie ze van een laag vloeibare zeep.
- Wrijf de handen nu gedurende 10 seconden over elkaar, vingertoppen, duimen en de gebieden
- Spoel af onder flink stromend water, waarbij het water van bovenaf naar de vingertoppen toe moet vloeien;
- Droog de handen af ook tussen de vingers en polsen;
- Sluit de kraan met een papieren handhygiëne doekje;
- Werp de gebruikte papieren handhygiëne doekje in de daarvoor bestemde pedaalemmer, bij voorkeur met de voet bedienbaar;

NB: Belangrijk bij dikwijls handen wassen is het gebruik van enigszins vette handcrème, zodat de handengaat blijven ondanks het frequente wassen. Desinfectie van de handen (met alcohol) is meestal niet nodig, behalve bij bloederige diarree en als er bloed op de handen is gekomen.

c. Zakdoeken

In de zakdoeken kunnen micro-organismen voorkomen die bij anderen ziekte kunnen veroorzaken. Gezonde 'draggers' kunnen bij het snuiten (katoenen) zakdoeken en handen besmetten. Daarom vinden wij het van belang om voor het snuiten uitsluitend papieren zakdoeken te gebruiken, die meteen na het gebruik worden weg gegooid in afsluitbare afvalbakken.

d. Handschoenen

Wegwerphandschoenen altijd dragen wanneer er kans bestaat op contact met bloed of eventueel besmet lichaamsvocht. Wegwerphandschoenen hoeven niet steriel te zijn. Na het gebruik van wegwerphandschoenen altijd nog de handen wassen.

e. Wondjes

Wondjes ophanden zijn voorzien van een waterafstotende pleister. Bij verzorgende handelingen handschoenen dragen.

f. Nagels

De nagels zijn kort geknipt en schoon. Gelieve geen gewone nagellak dragen. Onder lange nagels en geschilferde of gebrokkelde nagels kunnen zich micro organismen vermeerderen.

g. Haar

De haren moeten schoon zijn, verder geen bijzondere maatregelen. Lang haar bij voorkeur in een staart of opgestoken dragen.

h. Kleding

Kleding moet schoon zijn.

I. Ziekte

Wanneer een personeelslid ziek is (bijvoorbeeld diarree of huiduitslag) moet altijd overlegd worden met de leidinggevende of het personeelslid wel of niet kan blijven werken en onder welke voorwaarden.

2. Schoonhouden van materiaal en omgeving

Wij hebben voor iedere groep een schoonmaakschema. Deze hebben wij zelf samengesteld en deze wordt ook weer gecontroleerd door de GGD. In deze schoonmaakschema's zijn alle voorkomende schoonwerkzaamheden van de groep opgenomen. Het is verdeeld in dagelijkse, wekelijkse en maandelijkse schoonmaaktaken.

Het schema wordt afgevinkt als de betreffende schoonmaakwerkzaamheden zijn gedaan. Let wel het spreekt voor zich wanneer een pedagogische medewerker ziet dat een stuk speelgoed vies is, maar het al die week is schoon gemaakt, hij/ zij het toch weer zal schoonmaken.

- De was

Er staan op de groepen wasmanden die minimaal 1 keer per dag geleeagd worden in de algemene wasmand die in ons washok staat. Ons streven is om de inhoud van deze wasmand dagelijks leeg te wassen. Wij wassen het wasgoed op de volgende temperaturen"

- Washandjes 60 graden
- Beddengoed 60 graden
- Knuffels 40 graden
- Boxkleden 40 graden
- Bankhoes 30 graden

2.1 Schoonmaakmethoden

Droog schoonmaken

• Stof afnemen

Gebruik hiervoor een stofbindende of vochtige doek. Zo voorkom je dat stof in de lucht gaat dwarrelen.

• Stofwissen

Dit is het schoonmaken van een gladde vloer met een stof wisapparaat en een stofbindende wegwerpdoek. Hiermee word stof en losliggend vuil verwijderd.

• Vegen

Dit is het schoonmaken van een gladde vloer met een bezem. Het nadeel van vegen is dat het vuil grotendeels wordt verplaatst. Een gladde vloer daarom liever stofwissen.

Nat schoonmaken

- Meubilair en voorwerpen schoonmaken met een sopdoek en een sopje van een huishoudelijk schoonmaakmiddel.
- Vloeren nat schoonmaken met mop en mopwagen met twee emmers. Een voor het schone sopwater een voor het vuile gebruikte water. Voordat de vloer nat wordt schoongemaakt eerst de vloer droog schoonmaken.

2.2 Waarmee schoonmaken

Nat schoonmaken doe je met een huishoudelijk schoonmaakmiddel:

- Middelen die eiwitten en vetten oplossen -> allesreiniger
- Een kalkoplosser voor kalkaanslag en urinesteen -> azijn

2.3 Hoe maken wij schoon?

1) In principe pas schoonmaken nadat de kinderen naar huis zijn.

2) Begin met schoon schoonmaakmateriaal.

3) Eerst droog schoonmaken. Werk altijd van schoon naar vuil en van hoog naar laag.

• Slaapruimte:

Stof afnemen van planken, vensterbanken, overig meubilair. Vervolgens vegen, zuigen of stofwissen.

• Speelruimte:

Stof afnemen van planken, vensterbanken, overig meubilair. Vervolgens de vloer vegen, zuigen of stofwissen.

• Keuken:

Vloer vegen, zuigen of stofwissen.

• Toiletruimte:

Wastafels, lichtknopjes, deurkrukken, doorspoelknoppen, afvalbakken, toiletpot.

4) Maak een emmer met sopwater klaar. De temperatuur van het sopwater moet lauw zijn om te zorgen dat het schoonmaakmiddel goed oplost. Zorg voor een juiste dosering. Lees goed de gebruiksaanwijzing op de verpakking. Meng geen verschillende schoonmaakproducten, dit kan gevaarlijk zijn.

5) Vervolgens nat schoonmaken: nat afnemen, naspoelen met heet water en nadrogen met een schone doek.

• Slaapruimte: Planken, vensterbanken, bedjes, deurkrukken.

• Speelruimte: Planken, vensterbanken, speelgoed, boxen, overig meubilair.

Daarna alle vinger tasten; deurkrukken, kranen, etc.

• Keuken: Keukenkastjes, aanrecht, apparaten, koelkast, etc.

• Toiletruimte: wastafels, lichtknopjes, deurkrukken, doorspoelknoppen, afvalbakken, toiletpot.

6) Maak daarna een emmer met sop klaar om de vloer te dweilen. vul ook een emmer met alleen water waarin de mop kan worden uitgespoeld. Volgorde van schoonmaken: eerst de vloer van de slaapruimte, dan de verblijfsruimte en eindig in de toiletruimte.

Na het soppen van de vloer naspoelen met water en eventueel nadrogen. Bij voorkeur aan de lucht laten drogen.

7) Als het sopwater zichtbaar vervuild is moet het tussendoor ververs worden.

8) Na afloop van het schoonmaken het sopwater direct weggooien in een uitstortgootsteen.

Als dit er niet is gebruik dan het toilet.

9) Schoonmaakmaterialen na gebruik goed schoonmaken:

- Stofdoeken; stofbindende doek is voor eenmalig gebruik, vochtige doek na gebruik wassen op minimaal 60°C

- Stofwisser na gebruik reinigen, wisdoekje na gebruik wegwerpen. Stofwisser na gebruik ophangen.
- Emmers na gebruik schoonmaken met heet water en goed drogen.
- Sopdoeken na gebruik wegwerpen op 60°C
- Toiletborstel na gebruik goed naspoelen en regelmatig vernieuwen.
- Moppen/dweilen na gebruik wassen op 60°C.

10) Laat nooit natte sopdoeken en dweilen in emmers achter om uitgroei van bacteriën te voorkomen.

3. Desinfecteren.

3.1 Waarom desinfecteren wij bij Second Home Kinderopvang

Door te desinfecteren worden ziekmakende micro-organismen gedood of teruggebracht tot een niet ziekmakend aantal.

3.2 Wanneer moet er gedesinfecteerd worden?

Desinfecteer alleen wanneer daar een reden voor is. Onnodig desinfecteren werkt ongevoeligheid in de hand. Dit betekent dat bacteriën en virussen beter bestand worden tegen desinfecteermiddelen.

Desinfectie is nodig:

- Als er sprake is van bloederige diarree
- Als er op een andere wijze sprake is van bloedcontact (bijv. bloedneus, wondjes, etc.)

3.3 Wat moet er gedesinfecteerd worden?

Alle oppervlakken die in aanraking zijn gekomen met het bloed of de bloederige diarree.

Dit kan zijn:

- **De toiletruimte;** de toiletpot, de toiletbril, het verschoonkussen maar eventueel ook de kraan wastafel, doorspoelknop.
- **Textiel.**
- **Speelmateriaal,** meubilair, vloer.

Vergeet na afloop niet je eigen handen schoon te maken:

Wanneer je **wel** handschoenen hebt gedragen is het voldoende de handen na te wassen met water en zeep. Wanneer je **geen** handschoenen hebt gedragen moeten de handen na afloop worden gewassen met water en zeep en daarna gedesinfecteerd worden met hand alcohol.

3.4 Waarmee desinfecteren.

- Kleine oppervlakken (max. ½ m²: aankleedkussen/speelgoed/thermometer)
Alcohol 70%
- Grote oppervlakken (vloeren, meubilair): Het is niet te verwachten dat er sprake zal zijn van zoveel bloed of bloederige diarree dat een ander middel dan alcohol 70% noodzakelijk is.

Mochten er toch twijfels bestaan neem dan contact op met de GGD. Zij adviseren welk middel in welke oplossingsconcentratie nodig is.

- Voor de handen: Huiddesinfectans, bijv. handalcohol (70%)

- Textiel en speelgoed kunnen in de wasmachine (minimaal 60°C)

- Serviesgoed en eventueel andere materialen kunnen in de afwasmachine (minimaal 60°C)

3.5 Hoe desinfecteren?

- 1) Voordat je iets gaat desinfecteren moet je dat eerst huishoudelijk schoon gemaakt hebben.
- 2) Gebruik voor het desinfecteren bij voorkeur disposable schoonmaakmateriaal.
- 3) Trek handschoenen aan om de eigen handen te beschermen.
- 4) Een alcohol 70% -oplossing is direct klaar voor gebruik. Mocht er een ander desinfecterend middel nodig zijn neem dan contact op met de GGD. Meng geen verschillende schoonmaakproducten, dit kan gevaarlijk zijn.
- 5) Desinfecteer het oppervlak met de alcohol 70% -oplossing en laat dit aan de lucht drogen. Mocht er een andere desinfecterend middel gebruikt worden dan kan de GGD toelichten hoe je dit op een juiste wijze moet gebruiken.
- 6) Na het desinfecteren het disposable sopdoekje weggooien.
- 7) Wees alert dat het desinfecterend middel buiten bereik van kinderen blijft.

NB:

- Wij gebruiken geen chloor.
- Dettol; de werkzame stof in Dettol is namelijk chloorxylenol, lysol en lyortol mogen niet worden gebruikt.
- Glorix is geen desinfectans maar een huishoudelijk schoonmaakmiddel.
- Bleekwater is inactief, heeft geen toelatingsnummer en kan dus beter niet gebruikt worden.
- Bij het uitbreken Hepatitis A is desinfecteren niet nodig maar volstaat schoonmaken met een huishoudelijk schoonmaakmiddel.

4. Hoe om te gaan met bloed

4.1 Wat te doen bij bloed.

In het bloed van sommige personen is een virus aanwezig zoals het Hepatitis B- virus of het HIV virus. Als kinderen met dit soort virussen besmet zijn, is dat meestal al voor of tijdens hun geboorte gebeurd. Indien bloed - bloedcontact ontstaat, kan men met deze virussen besmet worden. De kans op besmetting is klein en gebeurt niet als de huid intact is. Het hepatitis B en het HIV virus zijn niet overdraagbaar via:

- Aanraken of kussen
- Gebruik van gezamenlijk servies
- Urine, ontlasting, speeksel, braaksel, traanvocht, of zweet, zolang er **geen** zichtbaar bloed aanwezig is.

4.2 Maatregelen ter voorkoming van bloed overdraagbare aandoeningen.

- 1) Algemene hygiënemaatregelen.
- 2) Specifieke maatregelen
  - Wegwerphandschoenen dragen bij elk contact met bloed, wondvocht of lichaamsvochten die zichtbaar met bloed zijn vermengd.
  - Dek wondjes af met een waterafstotend pleister.

- Verwijderen van gemorst bloed:

Met handschoenen aan bloed opnemen met een papieren tissue, de ondergrond schoonmaken met water en zeep en daarna desinfecteren met alcohol 70%.

- Linnengoed en kleding wassen op 60°C. indien dit niet mogelijk is op het langste programma van 40°C wassen.

4.3 Wat te doen als er toch bloedcontact is geweest

- Wond goed uitspoelen en desinfecteren met Betadine jodium.
- GGD bellen.

5. Legionella

5.1 Wat is de veteranenziekte?

De veteranenziekte wordt veroorzaakt door de legionellabacterie, die longontsteking tot gevolg kan hebben. Er bestaat ook een lichtere vorm: de legionella griep.

5.2 Waar komt de legionellabacterie voor?

De bacterie die de ziekte veroorzaakt, bevindt zich in zeer lage aantallen in de grond en in het (leiding) water, echter in zulke kleine aantallen dat de bacterie geen gevaar vormt. De legionellabacterie vormt pas een probleem als zij zich heeft kunnen vermenigvuldigen. Dit kan gebeuren in water met een temperatuur tussen 25 en 55°C. Hierbij kunnen grote aantallen bereikt worden als het water langere tijd stilstaat. Sterke stroming van water kan aangroei van de bacterie voorkomen. Als het water niet door het hele warmwatersysteem kan stromen, is het mogelijk dat het water blijft stilstaan in "dode hoeken". Op deze plaatsen kan verdere groei plaatsvinden.

5.3 Hoe raak geïnfecteerd?

De infectie wordt overgebracht door het inademen van de bacterie in zeer kleine druppeltjes water, verspreid in de lucht (nevel). De ziekte kan niet van de ene mens op de andere worden overgedragen en is niet besmettelijk. Het drinken vormt geen risico.

5.4 Waar moet je als kinderopvang rekening mee houden?

Bij temperaturen boven de 60°C wordt de bacterie gedood. De legionellabacterie kan zich vermenigvuldigen in een warmwatertoestel met een voorraadvat, zoals boilers en bepaalde typen combiketels, waarin de temperatuur te laag is afgesteld. De temperatuur moet op minimaal 60°C zijn afgesteld.

- Warm water toestel: temperatuur moet afgesteld >60°C.
- Een geiser vormt geen risico. Dit toestel heeft geen voorraadvat, zodat de bacterie geen kans krijgt zich te vermenigvuldigen.
- Brandslang: hier kan water in blijven staan. Voor gebruik 10 minuten doorspoelen, tijdens het doorspoelen moet er goed geventileerd worden.

6.0 Voeding en Hygiëne

Inleiding

Voedselinfecties veroorzaken jaarlijks bij meer dan een miljoen mensen in Nederland maag darmklachten. Hygiënisch werken is dan ook belangrijk om een voedselinfectie te voorkomen. Instellingen die voedsel bereiden voor anderen

moeten zich aan de wettelijke regels houden om de voedselveiligheid te kunnen waarborgen. De Inspectie gezondheidsbescherming waren en Veterinaire Zaken (voorheen Keuringsdienst van Waren) bezoekt kinderdagverblijven om te controleren of ze aan deze eisen voldoen.

Je moet als instelling zorgen dat je het hele proces van voedselbereiding van inkoop tot afwas onder controle hebt en op een hygiënische wijze met het voedsel omgaat. Hiervoor moet je werkinstructies opstellen en regelmatig checklijsten invullen. Door middel van de ingevuld checklijsten kun je aantonen dat je het proces van de voedselbereiding onder controle hebt. Als de inspectie langskomt zullen ze naar deze checklijsten vragen.

Bij voorkeur is een persoon verantwoordelijk voor het voedsel. Ten aanzien van de volgende moet je werkinstructies en checklijsten hebben:

- 1) Inkoop en ontvangst goederen
- 2) Opslag goederen (magazijn/koeling/vriezer.
- 3) Bereiden koude maaltijd (broodmaaltijd/salades.
- 4) Meenemen voedsel van thuis.
- 5) Opruimen en afwassen.
- 6) Schoonmaak

Sinds maart 1998 bestaan er landelijke richtlijnen voor de voedselbereiding in kindercentra. Dit is uitgebracht onder de naam: 'Hygiëneplan voor de voedingsverzorging in woonvormen en uitbrenghmaaltijden'. In dit hygiëneplan staan voorbeeld wekinstructies en checklijsten. Dit hygiëneplan is te bestellen bij het voedingscentrum (070-30.68.888). De Inspectie Gezondheidsbescherming hanteert bij de inspectie deze richtlijnen.

Aansprakelijkheid bij het zelf meenemen van eten en drinken: Ouders zijn aansprakelijk voor het ook moedermelk wat zij van huis meenemen mits het kindercentrum zich aan de hygiëneregels houdt zoals beschreven in het 'Hygiëneplan voor de voedingsverzorging in woonvormen en uitbrenghmaaltijden'.

Bij het Voedingscentrum zijn nog andere brochures te bestellen: o.a. voeding voor baby's, van zuigeling tot peuter, peuter,-en kleutervoeding, voeding voor 4-12 jarigen.

6.1 Inkoop en ontvangst goederen.

- Let bij het kopen of ontvangen van goederen op de houdbaarheidsdatum en of de verpakking niet kapot is.
- Koude producten, zoals vlees en melk, moeten voldoende koel zijn (< 7°C).
- Ruim de binnen gekomen goederen direct na ontvangst op.

6.2 Opslag magazijn, koeling en vriezer.

- De temperatuur van de koelkast/vriezer moet aan de buitenkant afleesbaar thermometer boven in de koelkast. De temperatuur van de koelkast moet <7°C zijn, bij voorkeur 4°C. De temperatuur van de vriezer moet <18°C zijn.
- Alle producten moeten zijn voorzien van een houdbaarheidsdatum.
- Zet nieuw binnengekomen producten altijd achteraan (first in first out)
- Bewaar zelf ingevroren producten niet langer dan 3 maanden.

- Zet het magazijn/koelkast/vriezer niet te vol. Bestel niet te veel. Houd het overzichtelijk
- Verpakkingen moeten goed gesloten zijn.
- Houdt levensmiddelen en schoonmaakmiddelen van elkaar gescheiden.
- Let op een goede scheiding tussen rauw en bereide producten: rauwe producten onder in de koelkast en bereide producten boven in de koelkast.
- Koelkast 1x per 2 weken schoonmaken. Vriezer 1x per 3 maanden ontdooien en schoonmaken.
- Voorraadkast 4x per jaar schoonmaken.
- Controle: maandelijks moeten bovenstaande punten worden gecontroleerd en geregistreerd.

6.3 Bereiden van de broodmaaltijd

- Was de handen. laat ook de kinderen hun handen wassen.
- Haal de producten zo kort mogelijk van tevoren uit de koeling.
- Zorg voor serviesgoed.
- Zet alle producten op tafel. Maak de porties niet te groot.
- Gebruik voor het pakken van de kaas, vlees een schone vork die alleen daarvoor gebruikt worden.
- Gebruik voor zoet beleg een schone lepel, niet met het tafelmes in de pot.
- Melkproducten niet te lang op tafel laten staan (maximaal een half uur buiten de koeling houden).
- Gebruikte materialen direct na het eten in de afwasmachine zetten.
- Na het eten de restjes direct dateren, afdekken en in de koeling zetten. Restjes de volgende dag opmaken, anders weggooien.

6.4. Bereiding van de warme maaltijden

Algemeen

- Zorg dat de pannen in de juiste grootte gebruikt worden.
- Gebruik geen beschadigde, kromme of gedeukte geëmailleerde pannen of pannen met een beschadigde antiaanbaklaag.
- Bereid de maaltijd zo, dat de gerechten klaar zijn vlak voordat de kinderen aan tafel gaan.
- Eet warme maaltijden (tenminste 60°C) direct na de bereiding of nadat ze op de groep zijn aangekomen.
- Eten niet opwarmen of weer invriezen. Restjes weggooien!!!!

Voorbereiden Warme maaltijden

- Voordat er met het bereiden van de maaltijd wordt begonnen, wordt gecontroleerd of de werkbanken, de kookplaat en het benodigde materiaal schoon zijn en wordt er gelet op de persoonlijke hygiëne van de medewerker.
- Ontdooi de diepvriesproducten in de koelkast. Plaats de producten hierbij in een plastic bak of iets dergelijks. Bij het ontdooien komt namelijk vocht vrij, dat veel bacteriën bevat.
- Vries ontdooide producten nooit opnieuw in.
- Zorg ervoor dat bij het weggooien van het vocht, andere producten en de werkomgeving niet besmet worden.
- Was groenten zorgvuldig.
- Maak de rauwkost zorgvuldig schoon en was het goed.

- Zorg ervoor dat rauwkost altijd wordt klaargemaakt met schone materialen. Rauwkost is een product dat extra risico's bevat. Het product wordt niet verhit waardoor micro-organismen niet gedood worden.
- Plaats de nagerechten, rauwkost en salades direct na bereiding, afgedekt met folie, tot tijdstip van consumeren in de koeling.

Bereiden

- Uitgegaan wordt van een vooraf afgesproken menu.
- Maak tijdens het koken altijd gebruik van schoon materiaal.
- Bereid de maaltijd niet te lang van te voren.
- Haal producten zo laat mogelijk uit de koelkast/diepvries en plaats ze direct na gebruik weer terug.
- Zorg ervoor dat rauwe en bereide gerechten zo veel mogelijk gescheiden blijven. Denk hierbij ook aan de borden, schalen en dergelijke, waarin de rauwe producten bewaard zijn. Vooral bij kip en vlees erg belangrijk, omdat het lekvocht van deze producten veel bacteriën bevatten. Wordt de kip of het vlees na het bakken op hetzelfde bord terug gelegd, dan zal het dus gelijk besmet worden met bacteriën.
- Bereid geen gerechten waarin eieren rauw worden verwerkt.
- Producten op basis van eieren moeten ook tot tenminste 75°C worden verhit.
- Zorg ervoor dat de producten goed gaar worden gemaakt. Voor vlees/vis/kip geldt dat het product van binnen minimaal 75°C moet zijn.

6.4 Meenemen van eten/ voedsel van thuis.

- Eten en drinken wat koel bewaard moet worden (bijv. melk, melkproducten, brood met kaas en/of vleeswaren) direct na ontvangst in de koelkast plaatsen. Indien er geen koelkast in de verblijfsruimte aanwezig is kun je wellicht gebruik maken van een koelkast elders in het gebouw. Als er geen koelkast aanwezig is dan geen bederfelijke producten mee laten nemen van thuis.
- Was voordat je het eten uitdeelt eerst de handen.
- Laat de kinderen de handen wassen.
- Haal het eten en drinken zo kort mogelijk voor het eten uit de koelkast
- Ruim na het eten alles op, bewaar geen restjes.

6.5 Opruimen en afwassen

- Ruim na het eten de tafel op.
- Eten en drinken wat koel bewaard moet worden in de koelkast zetten.
- Etenrestjes van de borden verwijderen, eventueel voorspoelen op de hand met handwarm water.
- Machinale afwas: afwasmachine vullen (niet te vol zetten en zo indelen dat nergens water in kan blijven staan), afwasmachine instellen op 65°C, na afloop de schone vaat uit laten dampen en opruimen. Afwasmachine na gebruik schoonmaken (evt. etensresten uit het rooster verwijderen.)

6.6 Schoonmaak

- Maak de keuken altijd schoon als er eten en/of drinken is klaargemaakt.
- Dagelijks afvalbakken legen en wekelijks nat schoonmaken.
- Maak de keuken volgens het schoonmaakschema

7. Flesvoeding en Hygiëne.

7.1 Algemene uitgangspunten

- Ieder kind heeft per dag of per voeding een eigen fles en speen.
- De keuze van de fles en de verzorging ervan zijn belangrijk. De fles moet wijd en glad van binnen zijn; hij mag geen ribbels of oneffenheden vertonen. Tevens moet de fles een goed leesbare maatverdeling hebben. Kook een nieuwe fles voor het eerste gebruik uit. Spenen moeten liefst iedere zes weken vervangen worden.
- Voedselbereiding moet gescheiden van de verschoonplek plaatsvinden.
- Restjes babyvoeding niet bewaren en weer opwarmen; melkproducten bederven makkelijk.

7.2 Flesvoeding

a. Flesvoeding klaarmaken

- Was voor het klaarmaken van een voeding goed je handen met water en zeep en droog je handen met papieren hand hygiëne doekje.
- Voor het bereiden van babyvoeding is gewoon leidingwater (niet uit de geiser of boiler) geschikt, mits dit niet via loden leidingen wordt aangevoerd. Om te zorgen dat het kind de juiste hoeveelheid voedingsstoffen krijgt, is het van belang om de verhouding poeder/ water zoals deze op de verpakking staat aangegeven.
- Tijdens het bewaren kan in de voeding groei van micro-organismen optreden. De kans hierop is kleiner wanneer wordt uitgegaan van water dat vooraf 3 minuten is gekookt.

b. Bewaren van flesvoeding

- De beste temperatuur voor het bewaren van vooraf bereide babyvoeding is 4°C. Het is van belang aandacht te besteden aan de temperatuur van de koelkast waarin bereide babyvoeding wordt bewaard door een thermometer in de koelkast te raadplegen. Het is af te raden op bereide baby- voeding langer bij kamertemperatuur te bewaren dan nodig is om het kind te voeden.
- Plaats het in de koelkast niet in de groentelade of deurvak in verband met een afwijkende temperatuur aldaar.

c. Flesvoeding verwarmen

- De ideale temperatuur voor flesvoeding is 37°C
- Dit kan bereikt worden op de volgende wijzen:
  - Het flesje een paar minuten in een pannetje heet water zetten.
  - Met gebruik van een flessenwarmer. In de flessenwarmer mag geen water blijven staan vanwege groei van micro-organismen.
  - In de magnetron. Zet de fles hierin zonder dop of speen en verwarm de inhoud op de hoogste stand. Reken bij een vermogen van 700 Watt op 30 seconden per 100ml. De inhoud mag niet koken. Laat de fles dan even staan en schud hem vervolgens zodat de warmte goed wordt verdeeld.
- Controleer de temperatuur van de voeding door een beetje voeding op de binnenkant van de pols te druppelen. De flesvoeding dient net zo warm te zijn als de huid.

d. Na afloop van de voeding

- Als de baby voldoende heeft gedronken moet de fles direct omgespoeld worden met koud stromend water (van het keukenblok of in de keuken). Dit om indrogen en vastkoeken te voorkomen. Gebruik een flessenwisser als zichtbaar vuil achterblijft.
- De fles (met speen) wordt weggezet in de koelkast of wordt uitgedroogd op keuken aanrecht in een speciale afdroogrek.

Voorafgaand aan de volgende voeding:

Spoel de fles om met warm water.

e. Flessen uitkoken

Aangezien door afwassen (ook machinaal in de vaatwasser, vanwege de nauwe halsopening) de fles onvoldoende gereinigd kan worden, moet deze elke dag worden uitgekookt (bij voorkeur op het eind van de dag). Zo worden ook onzichtbare restjes verwijderd.

Dit kan gebeuren in:

- Je kunt op twee manieren de flesje steriliseren met behulp van de magnetron. De eerste is dat je de flesjes voor de helft vult met water. De flesjes zet je dan in de magnetron en deze zet je dan een minuutje aan. Flesjes kun je hiermee steriliseren, spenen en andere spullen natuurlijk niet want die kun je niet met water vullen. De tweede manier, wat overigens ook een makkelijker manier van steriliseren is, is met behulp van een magnetronsterilisator.

f. Spenen

- ✓ Spenen moeten liefst iedere zes weken vervangen worden
- ✓ Na iedere voeding moet de speen onder de kraan schoongemaakt worden en droog (uitgeslingerd in bijv. een theedoek) bewaard worden. Dit kan bijvoorbeeld in een afgesloten bakje in de koelkast of omgekeerd in de afgesloten zuigfles.
- ✓ Eenmaal per dag moeten de spenen 3 minuten uitgekookt worden in een pan water.
- ✓ Dit kan ook in de magnetron, in een kommetje met water.

7.3 Moedermelk

g. Bewaren van moedermelk

Moedermelk blijft maar 2 dagen goed in de koelkast, mits de temperatuur 4°C is. Bevroren moedermelk kan het best langzaam ontdooid worden in de koelkast of onder lauw stromend water. Zet de kraan niet te heet, omdat dan antistoffen verloren kunnen gaan. Eenmaal ontdooide moedermelk moet binnen 24 uur gebruikt worden. Het kan niet opnieuw ingevroren worden.

h. Moedermelk verwarmen

Afgekolfde moedermelk kan net als flesvoeding worden opgewarmd in een flessenwarmer of 'au bain marie' in een pannetje met warm water. Hierbij is het belangrijk dat de moedermelk niet warmer wordt dan 30-35 °C. Dit is een goede drinktemperatuur. Afgekolfde moedermelk verliest beschermende stoffen bij temperaturen boven 50 °C.

Controleer voor de veiligheid altijd de temperatuur van de melk met een druppeltje op de binnenkant van je pols.

8. Toilet hygiëne peuters

Kinderen moeten begeleid worden in het naar de wc gaan totdat zij alle handelingen zelfstandig kunnen uitvoeren. Op maat geplaatste toilet-potten met bril hebben de voorkeur omdat de kinderen daar goed en aangenaam op kunnen zitten, waardoor de handelingen gerichter uitgevoerd kunnen worden.

- Leer de kinderen plaats te nemen zonder veel de handen aan te raken met de wc pot.
- Sluit de eventueel aanwezige deksel bij het doorspoelen om verneveling van water te met bacteriën tegen te gaan.
- Na toiletbezoek handen wassen bij een op maat geplaatste wastafel in de directe nabijheid
- Stromend water en vloeibare zeep gebruiken en goed (leren)handen afdrogen met een papieren hand hygiëne doekje.

9. Hygiëne omtrent verschonen

- Verschonen moet strikt gescheiden zijn van voedselbereiding.
- Verschonen moet gebeuren op een verschoontafel (niet op grond/zandtafel etc.)
- In de directe nabijheid van de verschoongelegenheid moet een wasgelegenheid zijn.
- Deze moet voorzien zijn van warm (begrensd) koud water. De eis om warm water wordt niet gesteld in verband met handen wassen, maar in verband met billen wassen. Alhoewel warm water wel handig kan zijn om poep van de handen te wassen.
- Verschonen gebeurt op een aankleedkussen dat intact is.
- Na het verschonen worden de handen gewassen met vloeibare zeep en papieren hand hygiëne doekje afdrogen.
- Luiers na gebruik direct in een gesloten afvallemmer (bij voorkeur pedaal) of een luieremmer deponeren. De afvallemmer na ieder dagdeel legen.

9.1 Reinigen van het verschoonkussen

Er wordt niets op het verschoonkussen gelegd. Het verschoonkussen wordt na iedere verschoning huishoudelijk gereinigd met allesreiniger.

Het reinigen van het verschoonkussen kan op de volgende wijzen

- Er wordt een oplossing gemaakt (van een allesreiniger in water) in fles of plantenspuit. Deze wordt dagelijks ververs.

NB: Label de fles of de plantenspuit zodat je altijd weet wat de inhoud is. Ververs het sopje dagelijks en reinig ook de spuitmond goed!!!

- Dit breng je aan op een wegwerpdoekje
NB: Als er gebruik wordt gemaakt van een plantenspuit moet er op gelet worden dat de oplossing in de plantenspuit niet vernevelt (van dichtbij op het doekje spuiten dus).
- Er kan ook een oplossing (van allesreiniger in water) in een sopemmertje worden klaargemaakt. Je moet dan wel rekening

houden dat dit sopje snel vies wordt als je er een gebruikt sopdoekje in laat staan. Zorg dat de sopemmer buiten bereik van kinderen blijft.

NB:

Het verschoonkussen mag niet gereinigd worden met billendoekjes. Je brengt dan een crème aan Op het verschoonkussen die een broedplaats kan zijn voor micro-organismen.

9.2 Desinfecteren van het verschoonkussen

Het routinematig desinfecteren van een verschoonkussen is niet effectief (vuil maakt het desinfectans onwerkzaam), overbodig (reinigen doet voldoende) en milieubelastend.

Alleen als er sprake is van bloedcontact of bloederige diarree moet desinfectie plaatsvinden. Desinfecteren na besmettelijke diarree is niet nodig. Voor desinfectie moet altijd gereinigd worden met allesreiniger.

Zorg voor een einddatum wanneer desinfectie geopend is.

10. Hoest en Niesdiscipline

Micro-organismen verspreiden zich op vele wijzen. Een van de verspreidingswegen is via de lucht. Stel dat een kind of leidster bepaalde micro-organismen in de neuskeelholte bij zich draagt. Deze micro-organismen kunnen zich verspreiden via kleine, in de lucht zwevende vochtdruppeltjes afkomstig uit de neus het zieke kind/leidster door bijvoorbeeld niezen of hoesten. Verspreiding kan ook veroorzaakt worden via afscheiding uit mond en neus. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een kind dat een snottebel wegveegt, speelgoed vastpakt wat direct daarna weer door een ander kind vastgepakt wordt.

Als hierbij ook nog sprake is van een slechte ventilatie, waardoor er weinig verse zuurstof wordt aangevoerd blijven de micro-organismen "zweven".

De overdracht van micro-organismen via de lucht moet dus beperkt worden.

- Leer de kinderen de volgende maatregelen aan:
- Niet hoesten of niezen in de richting van een ander. Leer ze het hoofd weg te draaien of het hoofd te buigen.
- Je elleboog voor de mond en neus houden en de handen.
- Op tijd snuiten, om de snottebelverspreiding te voorkomen.
- Handen wassen na het hoesten/niezen.
- Verder is het raadzaam de ruimten voldoende te ventileren. Het liefst in de ochtend en na de ochtenddeel en na het slapen.
- Gebruik papieren zakdoekjes, gooi deze na gebruik weg in een afsluitbare afvalbak, bij voorkeur met de voet bedienbaar.
- Houdt de co2 meter goed bij wanneer je extra moet luchten voor een goed en gezond leefklimaat.

**GEEF ALS LEIDSTER HET GOEDE VOORBEELD, GOED VOORDOEN DOET GOED VOLGEN
!!!!**

11. Informatie over Hygiëne zandbakken buiten

11.1 plaats van de zandbak

De zandbak moet op een rustige plaats liggen. Bij voorkeur half in de schaduw en half in de zon. Plaats een zandbak nooit in een donkere hoek of op een vochtig plaats. Het zand blijft dan vochtig waardoor de kinderen er niet in kunnen spelen en er meer groei van micro-organismen is.

11.2 Het afschermen van de bovenkant van de zandbak

De zandbak moet afgeschermd kunnen worden met een met een net of gaas of afdekdeksel om honden zand te bevuild met uitwerpselen. De mazen van gaas of net moeten klein genoeg zijn om vooral katten tegen te houden. Het net moet strak gespannen zijn zodat het niet op het zand ligt. Naast vervuiling door honden/kattenpoep heb je meer soorten vervuiling zoals:

- ✓ Fysisch (glas, sigarettenpeuken)
- ✓ bacteriologisch (bladeren etc.)
- ✓ Microbiologisch (schimmels)

Zon, regen en wind zorgen voor een natuurlijke reiniging van het zand. Bij voorkeur de zandbak niet afdekken met een plank of deksel omdat het zand hierdoor erg vochtig blijft en er schimmelvorming kan ontstaan.

11.3 Welk zand

- Zand moet goed vormbaar zijn bij een zekere mate van vochtigheid.
- Zand mag niet geel afgeven aan handen of kleren.
- Het gehalte organische stof (planten resten) moet laag zijn.
- Meestal wordt duinzand of bergzand gebruikt als meest ideale zand om mee te spelen.
- Rivierzand is te grof en daarom niet geschikt als speelzand.

11.4 Verversen van het zand

Het zand moet minimaal één maal per jaar verversed worden.

11.5 Hygiëne eisen

- 1) Niet eten en drinken in de zandbak
- 2) Kleding uitkloppen na het spelen in de zandbak.
- 3) Apart speelgoed voor de buitenzandbak. Speelgoed niet in de zandbak laten liggen maar na het spelen opbergen in berging buitenspeelgoed. Buiten speelgoed 4X per jaar schoonmaken.
- 4) Na spelen in de zandbak handenwassen.

BIJLAGE 6 PROTOCOL WEGGAAN MET DE KINDEREN – KINDERDAGVERBLIJF

Op het kinderdagverblijf maken de pedagogisch medewerkers soms een uitstapje met de kinderen. Meestal gaan de kinderen dan mee in de bolderkar. Ze maken dan een wandeling, doen een boodschap of gaan naar de bibliotheek, speeltuin of het bos.

Aangezien het weggaan met de kinderen een zeker risico met zich mee kan brengen, zijn er voorwaarden opgesteld waaraan het weggaan met de kinderen moet voldoen. Het informeren en toestemming verkrijgen van ouders en het maken van afspraken is hierin een belangrijk aspect. Wij vinden het belangrijk dat de uitstapjes op een verantwoorde manier plaatsvinden.

Voorwaarden bij het maken van kleine uitstapjes rondom het kinderdagverblijf:

- 1) Bij het intakegesprek wordt het weggaan met de bolderkar éénmalig toestemming besproken. Wanneer de ouders bezwaar hebben tegen kleine buurtuitstapjes, kunnen zij dit op het kindgegevensformulier aangeven.
- 2) In de regel zal er een uitstapje met een bolderkar plaatsvinden met 1 gediplomeerde pedagogisch medewerkster of BBL-er (pedagogisch medewerker in opleiding) die in zijn laatste studiejaar zit. Afhankelijk van de bezetting gaat er nog iemand mee. In de bolderkar kunnen er 6 -8 kinderen mee, afhankelijk van de leeftijd, grootte en samenstelling van de groep kinderen.
- 3) De vaste pedagogisch medewerker vult een **formulier** in met de namen, datum, mobiel nummer en namen van de pedagogisch medewerkers mee gaan voordat ze weggaat(n) en laat deze achter op de vestiging.
- 4) De pedagogisch medewerker neemt altijd een mobiele telefoon en een lijst met nummers (van de vestiging) mee tijdens een uitstapje.
- 5) Wanneer er nog meer kinderen mee gaan tijdens een uitstapje aan de hand, is dit 1 pedagogisch medewerker op twee kinderen.
- 6) Bij een uitstapje waarbij de kinderen uit de wagen gaan (bijvoorbeeld naar de kinderboerderij), dragen de kinderen een hesje met het telefoonnummer van de vestiging .
- 7) Er blijven altijd minimaal twee pedagogisch medewerkers achter in het pand.
- 8) Bij het maken van een wandeling, lopen de kinderen aan een evacuatiegang.

BIJLAGE 7 Veilig Slapen

Protocol Veilig Slapen

Doel van het protocol:

Het doel van dit protocol Veilig Slapen is het geven van richtlijnen en instructies rondom het veilig slapen van kinderen op onze locaties van Second Home Kinderopvang. Slapen is een van de grootste risico's binnen de kinderopvang.

Alle medewerkers binnen Second Home Kinderopvang moeten kennis dragen van het protocol Veilig Slapen. Binnen ons kinderdagverblijf dienen de opgenomen preventieve maatregelen bij alle medewerkers bekend te zijn, ook bij invalkrachten en stagiaires.

Slapen is goed voor de ontwikkeling van jonge kinderen en daarom is het slaapmoment niet weg te denken uit het standaard dagritme binnen Second Home Kinderopvang. Dit protocol geeft instructies en richtlijnen om een veilige situatie voor de kinderen te creëren, om zo ongevallen en wiegendood zoveel mogelijk te beperken.

Wat kunnen wij doen om de veiligheid te bevorderen?

1. Leg een baby altijd op de rug met slapen

- Rugligging is de veiligste slaaphouding voor een baby. Een baby op de buik te slapen leggen maakt het risico van wiegendood wel vier tot vijf maal groter dan gemiddeld. Bij een verkouden baby nog iets meer.

Leg een baby ook niet één enkele keer op de buik te slapen, bijvoorbeeld omdat het kind alleen dan troostbaar lijkt. Als een baby niet gewend is aan buikligging is het risico namelijk veel groter.

Er zijn helaas diverse voorbeelden dat zo'n uitzondering fataal afliep.

- Er zijn bepaalde, maar niet vaak voorkomende (aangeboren) afwijkingen waarbij buikligging (tijdelijk) wel wenselijk kan zijn.

Vraag de ouders in zo'n geval om een schriftelijke verklaring van hun arts te ondertekenen en berg een kopie op in het dossier.

- Wijs ouders die zonder medische reden buikligging wensen, nadrukkelijk op de preventieadviezen. Willen zij desondanks dat hun baby in buikhouding slaapt (soms hebben zij hun kind daar al aan gewend), *leg dit dan schriftelijk vast op het toestemmingformulier.*

Beschrijf de reden en laat dit ondertekenen. NB: Kiest een ouder wordende baby, die gezond is, in goede conditie en motorisch zo ontwikkeld dat vlot om en om draaien geen probleem is, regelmatig zelf voor op de buik slapen, dan is vasthouden aan steeds terugleggen op rug niet zinvol. De baby steeds terugdraaien zal dan telkens de slaap verstoren. Gemiddeld zijn baby's met vijf maanden in staat om zelf van rug naar buik en weer terug te draaien, maar sommigen zijn er pas met negen maanden aan toe.

Let bij deze kinderen wel extra op de bed veiligheid!

- Vermeld ook op het toestemmingsformulier wanneer ouders willen dat hun baby wordt gefixeerd/vastgelegd. *Vraag naar de reden.* Het vastleggen van baby's om rugligging te bevorderen wordt in Nederland afgeraden. Wordt fixeren bij uitzondering door een arts geadviseerd, dan dient het te gebeuren met een 'veilig geacht' hulpmiddel (bijvoorbeeld een slaapwikkel), consequent en elke keer weer uiterst zorgvuldig toegepast. Gebruik van stabilisatierolletjes, zijligkussentjes of -wigjes tijdens de slaap wordt afgeraden. Het vastleggen van kinderen ouder dan 9 maanden mag bij ons niet.
- Om vergissingen te voorkomen kan aan het bed van een baby die (om medische reden) op de buik slaapt een kaart met een grote letter B worden bevestigd. In geval van fixeren kan een letter F daarop attent maken. Zo weet elke medewerker en/of volwassenen dat er een baby ligt die of op de buik slaapt of gefixeerd is.
- Omdat veranderingen in routine duidelijk een risico verhogend effect hebben, is het aan te raden om een baby die bij het slapen gaan aan een fopspeen is gewend, die ook in kinderopvang consequent voor het slapen te geven. Aanbevolen wordt het gebruik van een fopspeen na de leeftijd van 10 maanden af te bouwen. Gebruik voor een speen geen koord of lint dat langer is dan 10 centimeter.
- Gebruikt een baby medicijnen, vraag dan om het advies van de behandelend arts en ga na of is gecontroleerd op slaapverwekkende bijwerking.

1. Aansprakelijkheid

Op het toestemmingsformulier moet duidelijk aangegeven zijn hoe en waarom van de preventieadviezen wordt afgeweken om te kunnen aantonen dat de kinderopvang zorgvuldig te werk is gegaan. In geval van aansprakelijkheidsstelling is dat van belang. Juridische aansprakelijkheid valt te toetsen aan de mate waarin men nalatig of onzorgvuldig is geweest, opzettelijk dan wel onopzettelijk. Bij beoordeling zal worden gekeken naar beleid en uitvoering. Wettelijke voorschriften, waar de GGD op toeziet, zijn van een hogere orde dan raadgevingen en/aanbevelingen, zodat het verstandig is om interne regels ook daarvan niet te laten afwijken. Denk aan de eisen voor bedjes en boxen. Naast juridische is er morele aansprakelijkheid. In dat kader is van belang dat directie en personeel zichzelf achteraf geen verwijten hoeven maken over zaken die hadden kunnen worden voorkomen. De Veilig Slapen adviezen berusten op de JGZ-richtlijn Preventie Wiegendood en worden in Nederland breed ondersteund, door alle (medische) organisaties die zich bezighouden met babyzorg, zoals consultatiebureaus, kraamzorg, de GGD en VeiligheidNL.

2. Inbakeren

Als ouders een verzoek doen om hun baby op de door hen toegepaste wijze in te bakeren, dient allereerst te worden nagegaan of het inbakeren wordt gedaan in overleg met consultatiebureau- of kinderarts en of de juiste, veilige methode wordt toegepast, met goed materiaal en binnen veilige leeftijdsgrenzen. Deze vragen/toestemming staan op ons formulier toegepast.

Een baby die niet in goede conditie is of koorts heeft mag nóóit worden ingebakerd. Op verkeerde wijze of met ongeschikte middelen inbakeren kan risicovol zijn en de kans op het ontwikkelen van een heupafwijking bevorderen. Om de kans op een

heupafwijking te verkleinen, moet een ingebakerde baby de benen kunnen spreiden en optrekken. Strikte leeftijdsgrenzen zijn van belang: een al wat oudere baby die er ingebakerd of losjes ingepakt in slaagt om te draaien, belandt in een potentieel levensbedreigende situatie! Het actuele advies is om inbakeren bij voorkeur na de vierde maand af te bouwen en uiterlijk na de zesde maand te stoppen in verband met toenemende veiligheidsrisico's. Ouders tekenen ook hierbij voor een toestemming en beschrijven ook hierbij de reden waarom zij willen dat hun ingebakerd wordt.

2. Voorkom dat een baby te warm ligt

- Warmtestuwing is een risicofactor voor wiegendood. Let daarom goed op dat een baby niet te warm toedekt wordt. Baby's in de kinderopvang hebben binnen beslist geen mutsje nodig. De warmteregulatie gaat namelijk via het hoofd. Door koude overlijdt zelden een baby. Wij voelen regelmatig of de baby het niet te warm heeft.
- Zolang het nekje van een baby in bed prettig (= lauw) aanvoelt, heeft deze het niet te koud. Een baby die veel transpireert heeft het te warm!
- Zorg dat het niet te warm is of wordt in de slaapvertrekken.

De verwarming hoeft er niet vaak aan. De aanbevolen slaapkamertemperatuur is 15 tot en met 18 graden. Hang een thermometer op. (co2) Lucht regelmatig de verblijfs- en slaapruinten.

- Leg een baby bij voorkeur te slapen in een babyslaapzak (trappelzak) of maak het bedje laag op met een goed ingestopt laken en een dekentje. Wij gebruiken geen dekbed. Wij combineren zomers geen slaapzak met een ander beddengoed. In de winter krijgen de kinderen een slaapzak aan en indien nodig een dunnen deken. Belangrijk: Wij laten een baby nooit met bedekt hoofd slapen!

3. Zorg voor veiligheid in het bed

Een veilig bedje:

- Wij gebruiken bedden die voldoen aan de wet (Warenwetregeling nadere eisen kinderbedden en -boxen in de kinderopvang)
- De matrassen zijn stevig en vlak en passen goed in de bedjes.
- In onze kinderenopvang gebruiken wij geen campingbedje!
- Gebruik nooit een kussen, een kussenachtige knuffel, zachte hoofd- en zijwandbeschermers, zeiltjes, tuigjes, koorden of voorwerpen van zacht plastic in het bedje.
- Maak het babybed kort op: dat wil zeggen zo dat de voetjes vrijwel tegen het voeteneinde liggen. Dit is bedoeld om te voorkomen dat het kind onder het beddengoed schuift. Vermijd ook het opvullen van ruimte aan het voeteneinde met dubbelgeslagen dekens of een kussen.
- Laat slaapkamers en beddengoed regelmatig luchten.

4. Voorkom gezondheidsschade door (mee)roken

- Niet alleen voor wiegendood is roken een risicofactor. Rook kan een baby veel schade doen, met (levenslang) blijvende gevolgen. Daarom mag nergens binnen de gebouwen worden gerookt. Ook niet buiten op speelplaats in aanwezigheid van de kinderen.

5. Houd voldoende toezicht

- Kijk telkens als je een kindje naar bed brengt even in de andere bedjes.
- Houd nieuwkomers/jonge baby's zoveel mogelijk extra in het oog. (meestal in het begin in de box laten slapen) Er zijn sterke aanwijzingen dat veranderingen in

omstandigheden en routine bij (jonge) baby's stress en slaapverstoring veroorzaken. De situatie tijdens kinderopvang verschilt in vrijwel alle opzichten van die in het ouderlijk huis. Het is daarom verstandig om ouders van jonge baby's de gelegenheid te bieden om voorafgaand aan plaatsing enkele malen met hun baby op gewenningsbezoek (bij voorkeur met slaaperiode) te komen.

- Als permanent toezicht niet mogelijk is, is een zo kort mogelijke interval wenselijk. Elke tijdseenheid is willekeurig. Kies het kortst haalbare interval, want een gevaarlijke situatie kan een baby heel snel fataal worden. Ga minimaal eens per half uur ter controle langs.

- Maak gebruik van een (beeld)babyfoon; zeker als er buiten wordt gespeeld of wanneer een leidster even elders moet zijn.

In onze kinderopvang wordt er geen gebruik gemaakt van buitenbedjes.

Bij een (slapende) baby kun je aan het nekje voelen (met de bovenzijde van je vingers) of hij het warm genoeg heeft. Een baby die zweet in het nekje heeft het te warm. Koude handjes zijn niet ongewoon.

Extra maatregelen vanuit de kinderopvang zijn:

- Laat een kind nooit met een trui aan die een capuchon bevat.
- Laat een kind nooit met elastiekjes in het haar slapen. Mits ouder toestemming geeft om het te laten zitten.

De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor het toepassen van deze regels.

Zij worden geacht eventuele problemen in de praktijk te signaleren. Van belangrijke gebeurtenissen (ongelukken of bijna-ongelukken) moeten zij directie meteen op de hoogte stellen. Als er ondanks alle voorzorgen toch een baby in ogenschijnlijke slechte conditie wordt aangetroffen, prikkel het kind dan door het aan te tikken, de voetzolen te kietelen en het op te pakken en zie of het zich herstelt. Zo niet, sla dan alarm(112 bellen) en begin met reanimeren.

Roep andere medewerkers te hulp, maar laat de overige kinderen niet zonder toezicht. De directie wordt gewaarschuwd en zij neemt contact op met de ouders, en met medische instanties. Het is van belang om van het begin af aan feiten te noteren zoals het tijdstip, de omstandigheden en de betrokkenen.

Samenvatting preventieve maatregelen

- Stel ouders met een jonge baby voorafgaand aan plaatsing enkele keren in de gelegenheid om hun kind aan de sterk veranderende omstandigheden en de nieuwe routine te laten wennen.
- Houd jonge baby's tijdens het slapen extra goed in de gaten.
- Leg een baby nooit op de buik te slapen, ook niet een keertje.
- Hang bij uitzonderingen (verklaring vereist) een bordje aan het bedje.
- Controleer steeds alle kinderen als je er een naar bed brengt. Kijk als het niet vaker kan minimaal een keer per half uur.
- Zet de babyfoon aan als je niet in de slaapkamer bent.
- Ventileer de slaapkamer regelmatig en zorg dat het niet te warm is.
- Maak het bedje laag op en gebruik geen dekbed.
- Rook nooit in de (buurt van) de opvang.

Handelen in geval van calamiteit

Iedere pedagogisch medewerker heeft de cursus kinder- EHBO en -reanimatie gevolgd en neemt deel aan de jaarlijkse herhalingscursus en is op grond hiervan bevoegd om de noodzakelijke handelingen uit te voeren.

Wanneer een baby plotseling in ademnood lijkt te verkeren, dan zal de betrokken pedagogisch medewerker onmiddellijk moeten handelen:

- zorgen dat het kind zo ligt dat de neus en mond vrij zijn
- een collega te hulp roepen
- kinderreanimatie en/of EHBO toepassen
- Blijf kalm.
- Bel direct 112.
- Pas bij niet reageren op prikkelen mond-op mond beademing toe en daarna hartmassage.
- Ouders en management worden op de hoogte gebracht.

Kind bespreking:

Om de 8 weken bespreken wij alles over de kinderen en bespreken wij het protocol 'Veilig Slapen' met de PM'ers.

Jaarlijks:

Het protocol wordt jaarlijks geëvalueerd

Volgende evaluatiedatum: 01-11-2025